

in.ba

Informácie o Bratislave

2-3 | 2024

zadarmo

**Obnovujú sa
ďalšie Živé
miesta**

**MHD bude
chodiť častejšie
a prepraví viac
ľudí**

**Na Štúrovej
ulici sú nové
semaforey**

Editoriál

Prihovám sa vám s prvým tohtoročným číslom nášho mestského magazínu. Osobne vždy na konci starého roka verím, že ten nový bude ešte lepší a že keď aj prídu nejaké ťažkosti, tak ich prekonáme a zase bude dobre.

Som rád, že pokračujeme s dôležitými infraštruktúrnymi projektami, modernizáciou a výstavbou električkových radiál, modernizáciou a skvalitňovaním našejestskej hromadnej dopravy, obnovou verejných priestorov v rámci programu Živé miesta a mnohými ďalšími vecami, ktoré sú veľmi dôležité z pohľadu kvality života v našom meste a o ktorých sa dočítate aj v tomto vydaní.

Obzvlášť sa však teším na stretnutia s vami. V decembri sme v Starej tržnici spustili nové turné verejných diskusií „Pýtajte sa Primátora“ a pokračujeme s nimi v ďalších mestských častiach po celom meste. Verím, že sa čoskoro stretneme osobne aj v tej vašej. Nesmierne si vážim každú spätnú väzbu, aj kritickú, pokiaľ je vecná a slušná, lebo iba vďaka týmto výmenám sa dokážeme posúvať ďalej a zveľaďovať našu mestskú komunitu. Na stretnutiach s vami vidieť, že Bratislavu máte radi a chcete ju robiť krajšou a lepšou.

A k tomu, aby sme sa cítili v meste dobre, nám pomáhajú aj kultúrne a spoločenské podujatia, ktoré vám opäť predstavujeme. Už druhý februárový víkend sa môžete tešiť na Bratislavské fašiangy, ktorých tradíciu sme minulý rok rozbehli. Budú trochu iné, ale určite si ich spolu užijeme. Tento rok sme začali aj novú tradíciu s podujatím Novoročná mulčovačka, verím, že sa pri zhodnocovaní vianočných stromčekov stretneme aj o rok.

Teším sa, že sme v novej výstave v Múzeu mesta Bratislavy prvýkrát zmapovali šesťdesiate roky v našom meste. Ak máte doma nejaké predmety z tejto doby a chcete ich darovať múzeu, neváhajte. A počas nasledujúcich dvoch mesiacov sa v našom meste koná mnoho ďalších podujatí, pri ktorých sa budeme spoločne stretávať.

Náš magazín tento rok oslávi 15. výročie svojho vzniku, nech sa vám aj naďalej dobre číta.

Matúš Vallo,
primátor

in.ba – Informácie o Bratislave | Adresa: Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava | **Web:** www.inba.sk
E-mail: redakcia.inba@bratislava.sk | **Tel.:** +421 2 5935 62 37 | **Zodpovedná redaktorka:** Mgr. Lucia Čížová,
lucia.cizova@bratislava.sk | **Grafika:** Jakub Turčík | **Programová časť:** Mgr. Ľubomíra Záhorová | **Jazyková korektúra:**
Mgr. Mária Kyselíková

Za jazykovú úpravu v reklamných vizualizáciách, dodaných z externého prostredia, redakcia nezodpovedá.
Redakčná rada: PaedDr. Mária Čunderlíková, PhDr. Peter Salner, DrSc., Prof. Dr. Ing. arch. Henrieta Moravčíková,
PhDr. Lucia Molnár Satinská, PhD., Mgr. Michal Hvorecký
Mesačník vydáva: hlavné mesto SR Bratislava, redakcia in.ba od roku 2009 | **IČO:** 00603481 | **Reg. číslo:** EV 5332/16
15. ročník, ISSN: 2453-7780 | **Distribúcia:** formou neadresnej distribúcie do bratislavských schránok
Titulka: Kamila Valešová

Archeologický výskum odhalí ďalšie tajomstvá Kaplnky sv. Jakuba

Dokončuje sa obnova parkov na Legionárskej, Dunajskej a na Kazanskej ulici

Nové trolejbusy v premávke. MHD bude chodiť častejšie a prepraví viac ľudí

Z bratislavských vianočných stromčekov vznikol mulč a budú aj knižnice

Obsah

- 8 Nadácia mesta Bratislavy: Spoločne pre krajšie mesto
- 9 Kam miznú ženy architektky? Pýta sa výstava v mestskej galérii
- 10 Bratislavské fašiangy sú späť. Príďte sa zabaviť do mesta
- 11 Šesťdesiate roky v Bratislave prvýkrát na jednej výstave – prispieť môžete aj vy
- 14 Deň s... vodičom trolejbusu mestskej hromadnej dopravy
- 15 Na stavbe petržalskej električky sa rozbehlo kladenie koľajníc
- 17 Mestské lesy žijú aj v zime. Buďme k sebe v prírode ohľaduplní
- 18 Mestská knižnica prešla rekonštrukciou a chystá novinky
- 19 Zažite Mozarta inak. Na festivale Konvergenzie
- 20 S čím sa hrali deti v socialistickej Československu?
- 22 Nové semaforey na Štúrovej pre rýchlejší prejazd Vajanského nábrežím
- 23 Ľudia magistrátu: Marek Jašíček
- 26 Ako sa žilo v bratislavskej kaviarni naprieč storočiami
- 27 Dva roky od začiatku vojny. Podujatia na podporu Ukrajiny
- 28 Do Bratislavy opäť prídu svetové filmárske hviezdy
- 29 Jar v meste opäť ovládnu významné bežecké podujatia
- 31 Bratislava očami mestských poslancov
- 32 Seniori sa môžu obrátiť na Radu primátora pre starších obyvateľov
- 34 Čo by ste mali vedieť o dianí v meste. Výber textov v anglickom a ukrajinskom jazyku
- 36 Program kultúrnych podujatí
- 41 Výstavy

PAAS sa bude rozširovať aj v roku 2024

ZOO Bratislava má novú vlčiu svorku i ďalšie prírastky

Útrobie Kaplnky sv. Jakuba na Námestí Nežnej revolúcie. Foto: Andrej Kapcár

Archeologický výskum odhalí ďalšie tajomstvá Kaplnky sv. Jakuba

Pripravila: Lucia Čížová

Zastavili ste sa niekedy na Námestí Nežnej revolúcie pri sklenej expozícii a zisťovali, čo sa v nej skrýva? Pravdepodobne ste okolo len prešli. Ide o pozostatky Kaplnky sv. Jakuba, ktorá patrí k najzaujímavejším pozostatkom vtedajšej mestskej histórie. Archeológovia z Mestského ústavu ochrany pamiatok v nej aktuálne vykonávajú archeologický výskum pred tým, ako na námestí a v jeho okolí začnú práce v súvislosti s projektom Živé námestie. Výskum by mal prebiehať do konca tohto roka.

Čo sa týka skúmania dnešného Námestia Nežnej revolúcie, z tohto pohľadu je veľmi dôležitý záchranný výskum jedného z najvýznamnejších predstaviteľov pamiatkovej starostlivosti po roku 1918, Václava Mencla, ktorý prebiehal v roku 1935. Ten odkryl základy trojloďového románskeho Kostola sv. Vavrinca pred dnešnou Starou tržnicou. Podľa zistení Mestského ústavu ochrany pamiatok je prvá písomná zmienka o tomto kostole ako o farskom z roku 1311 a fungoval asi do polovice 16. storočia, nariadenie na zbúranie prišlo v roku 1528. Dôvodom pre jeho odstránenie bola snaha zabrániť nepriateľskému vojsku Osmanov zaútočiť na mesto. Ak dnes stojíte na tomto mieste, takmer celý jeho pôdorys je vyznačený odlišnou farbou dlažby (sivé pásy na dlažbe, pozn. red.).

VÝSKUM OBJAVIL VIAC O KAPLNKE

„Z Kostola sv. Vavrinca nezostalo nič. Ako uvádzajú záznamy, všetky zvyšky kostola boli odstránené pri stavbe suterénu Starej tržnice. Pramene síce hovorili aj o Kaplnke sv. Jakuba, ktorá sa mala nachádzať v tomto priestore, dovtedy ju však nikto neskúmal. Keď sa opäť neskôr robili úpravy pred Starou tržnicou, prebehol v rokoch 1994 – 1998 ďalší archeologický výskum,“ vysvetľuje Petra Šimončíčová Koóšová z Mestského ústavu ochrany pamiatok. Ten ukázal, že na jednom mieste sa nachádzajú dve stavby, a to rotunda a Kaplnka sv. Jakuba s kostnicou. Kaplnka sa nachádzala na cintoríne, ktorý sa rozprestieral medzi dnešnou Starou tržnicou a Manderlákom. Kým samotná kaplnka bola zbúraná v rokoch 1528 – 1529, v jej útroboch sa zachovala kostnica, ktorá sa používala až do zákazu pochovávať v mestách, ktorý vydala Mária Terézia, teda do polovice 18. storočia. V kostnici sa zachovali sekundárne pochované pozostatky zo zrušených hrobov na svätovavrineckom cintoríne.

Po výskume v 90. rokoch bol odkrytý pôdorys kaplnky a prezentovaný v podobe, akú si ju pamätáme do konca minulého roka – teda krytá oceľová koňštrukcia kombinovaná so sklenou výplňou obvodových stien. Výnimočne sa tu konali prehliadky a návštevnícky a návštevníci mohli zísť aj do útrobov Kaplnky sv. Jakuba a v kostnici vidieť spomínané tisícky kostí. Od konca minulého

roka je tento priestor uzavretý a pokračuje spomínaný predošlý archeologický výskum, ktorý by mal trvať do konca tohto roka.

AKTUÁLNY VÝSKUM

„Kostnica fungovala ďalej aj po zániku stavby, čo dokazuje aj spôsob, akým boli uložené všetky kosti. Aby sa do priestoru mohlo chodiť, už v 90. rokoch bolo celé vnútro spolu so stenou so spomínanými kosťami zabezpečené tak, aby sa stena nezrútila. Mierne výkyvy spôsobovali len otrasy kvôli prejazdu električiek na tomto mieste,“ vysvetľuje Petra Šimončičová Koóšová. A čo sa skúma teraz?

„Počas tohto archeologického výskumu doskúmame románsku kostnicu, ktorá ostala po predošlom výskume nedotknutá, preskúmame, čo všetko sa nachádza pod týmto priestorom. Pri výskume kaplnky v 90. rokoch bolo odkrytých 180 hrobov z cintorína, teda mimo tých pozostatkov, ktoré sú uložené v kostnici – uvidíme, čo postupne nájdeme. Keďže kedysi sa zvykli zakomponovať staršie murivá do mladšej prestavby, v kostnici by mohli byť zachované zvyšky murív rotundy – možno bude mať vo vnútri pokračovanie. Všetky nálezy samozrejme budú skúmané ako archeologický, ale aj antropológický materiál,“ dodáva Petra Šimončičová Koóšová s tým, že tento výskum prebieha bez narušenia povrchu námestia, kým sa na ňom začnú rozsiahlejšie stavebné práce v súvislosti s projektom Živé námestie. A pri každom stavebnom zásahu do tohto územia bude opätovne prebiehať archeologický výskum daného miesta, ktoré môže poskytnúť cenné informácie o minulosti tohto miesta a histórii nášho mesta.

Archeológovia pri práci. Foto: Jana Resutík Hamšíková

Obsah kostnice. Foto: Jana Resutík Hamšíková

Po dokončení aktuálneho archeologického výskumu v útrobach kaplnky príde aj k zmene jej vonkajšieho prezentovania a pribudnúť by mal aj nový, bezbariérový vstup.

SAXOPHOBIA BRATISLAVA 2024

2. marec

Zrkadlová sieň Primaciálneho paláca
Galakonzert majstrov saxofónu

3. marec

Slovenský rozhlas – Veľké koncertné štúdio
Konzert 80-členného saxofónového orchestra

Záštitu
nad podujatím
prevzal primátor
mesta Bratislavy
Matúš Vallo

VSTUPENKY V SIETI TICKETPORTAL

SaxophobiaBratislava

Viacerými zmenami prešiel aj Park na Dunajskej, kde aktuálne prebiehajú dokončovacie práce. Foto: Marek Velček

Dokončuje sa obnova parkov na Legionárskej, Dunajskej a na Kazanskej ulici

Pripravila: Lucia Čížová

Mesto v spolupráci s Metropolitným inštitútom pokračuje v obnove verejných priestorov, ktoré sú súčasťou programu Živé miesta. Verejné priestory na Legionárskej, Dunajskej a Kazanskej už onedlho ožijú. Pozrite sa, čo sa na nich zmenilo.

Cieľom obnovy na Legionárskej ulici je zmeniť park na príjemný priestor pre posedenie a šport, ktorý bude krásny najmä počas jari, keď stromy zakvitnú naružovo. Do parku totiž už pred časom pribudlo 50 kvitnúcich vzrastlých sakúr, ktoré oživil tento priestor a pomohli mu v blízkosti zastávky MHD, obytných budov a internátu vytvoriť príjemný parčík. Aktuálne (ku 31. 1.) mesto na mieste realizuje terénne úpravy, dopĺňa sa výsadba a finalizujú sa práce na peších chodníkoch. Rekonštrukcia ráta aj s doplnením osvetlenia, multifunkčného ihriska a mobiliáru vrátane bratislavských lavičiek, odpadkových košov či cyklostoja-

nov. V rámci prác bolo vytvorených viacero vstupov do parčíku, dokončuje sa sieť parkových chodníkov a spevnených plôch pri vstupoch, rovnako tu pribudne aj oplotený výbeh pre psy, ktorý bude zachovaný, a venčenie tak v parku bude možné aj naďalej.

Rozšíril sa aj priestor na čakanie za zastávkou MHD a tiež bol opravený chodník od Kmeťovho námestia popri internáte. Paralelne s Radlinského ulicou tiež pribudol drevený palubový chodník tak, aby sa ochránili koreňové sústavy existujúcich vzrastlých stromov. V rámci obnovy sa zveľadí aj predpolie sochy so známou bustou slovenského básnika Samuela Chalupku.

HRAVÝ PARČÍK NA DUNAJSKEJ

Viacerými zmenami prešiel aj Park na Dunajskej ulici, kde aktuálne prebiehajú dokončovacie práce. V parkovej časti mesto obnovilo chodníky, čierny asfalt bol vymenený za biely betón a rozšírili sa aj záhony s kríkmi, stromami, trvankami a trávnikom. Výsadba

Na Legionárskej ulici prebiehajú terénne úpravy a dopĺňa sa výsadba. Foto: vizualizácia a Marek Velček

nových stromov prebiehala v uplynulom období, keďže podľa arboristického štandardu je na to najvhodnejšie obdobie medzi novembrom a februárom, pričom je potrebné zohľadniť aj vhodnosť aktuálneho počasia. Nechýbajú ani nové lavičky, smetné koše, osvetlenie, ako aj doplnené cyklostojany.

V zadnej časti sú umiestnené nové herné prvky, pieskovisko, šmykávka. Vďaka úpravám vznikne v Parku na Dunajskej ulici atraktívny priestor na trávenie času s deťmi priamo v obľúbenej časti centra mesta. Momentálne sa v Parku na Dunajskej nachádza jedna konštrukcia s dvomi hojdackami. Mesto na základe podnetov od obyvateľiek a obyvateľov aktuálne pracuje na tom, aby bolo možné doplniť konštrukciu ďalšími dvomi sedačkami s možnosťou využitia aj pre tých najmenších. Pri projektovaní ihriska brali projektanti do úvahy aj problém s možným prehrievaním. Detské ihrisko má okolo seba vzrastlé stromy – to by malo zabezpečiť, že priame slnko bude svietiť na prvky ihriska len počas krátkych časových úsekov. Samozrejme, v prípade potreby je možné tienenie doplniť.

MENÍ SA AJ KAZANSKÁ

Aj obyvateľky a obyvatelia Vrakune budú môcť tráviť voľný čas v novom, revitalizovanom, ale aj dôstojnejšom a funkčnejšom priestore. Doteraz bol park medzi ulicami Kazanská, Bebravská a Čiernovodská na frekventovanom mieste s rozlohou približne 6 500 m² spustený a bez možnosti využívať ho na voľnočasové aktivity. Aktuálne na mieste prebiehajú práce, v priestore sa odstránili pôvodné betónové plochy, položili vodorovné rozvody

a začalo sa s prípravami pre osvetlenie a ďalšiu infraštruktúru. V nasledujúcich týždňoch sa začne s realizáciou spevnenej betónovej plochy pred miestnym zdravotným strediskom, pozdĺž ktorého pribudne plocha zo zatravnovacích dlaždíc. Realizovať sa bude aj mlatový povrch v časti za zastávkou a doplnený bude aj asfaltový chodník popri zdravotnom stredisku od Bebravskej ulice. Následne pribudne osvetlenie a po dokončení terénnych úprav a realizácii spevnených plôch aj mobiliár.

Územie, ktoré má dnes skôr tranzitný charakter, sa tak mení na príjemné pobytové miesto. Návrh počíta aj s možnosťou, že spevnená plocha vedúca od Kazanskej k zdravotnému stredisku sa bude príležitostne využívať ako trh.

Navrhovaná podoba Kazanskej. Vizualizácia.

Nadácia mesta Bratislavy: Spoločne pre krajšie mesto

Komunitná záhrada Jasovská. Foto: Mária Babálová

Všetci Bratislavčania a Bratislavčanky sa môžu stať aktívnymi tvorcami zmeny vo svojom okolí. Spojením síl, nápadov a zdrojov je možné spoločne pracovať na tom, aby naše mesto bolo nielen vizuálne príťažlivejšie, ale súdržnejšie či inkluzívnejšie pre všetkých jeho obyvateľov.

Nadácia mesta Bratislavy je transparentným systémom grantovej podpory mesta, ktorý od roku 2020 poskytuje dotácie v dvoch hlavných programoch – Kultúra a Komunity. Funguje na princípe tzv. „predloženej ruky,“ kedy kvalitu projektov posudzujú komisie nezávislých odborníkov a odborníčok s rozmanitými skúsenosťami.

ZA FUNKČNEJŠIE VEREJNÉ PRIESTORY

Zámerom programu Komunity je podpora aktívnych komunit naprieč mestom a vytváranie živých verejných priestorov ako súčasť prehĺbovania vzťahu obyvateľov mesta Bratislava k miestam ich každodennosti. V grantovom programe Komunity sú výzvy vyhlásované v oblastiach: Komunitné priestory, Komunitné aktivity a Funkčnejšie verejné priestory. „Tento grantový program je príležitosťou nielen pre zlepšenie estetického vzhľadu mesta, ale aj pre posilnenie spolupráce a susedských väzieb. Realizáciou projektov priamo

obyvateľmi sa posilňuje pocit zodpovednosti za spoločné prostredie,“ sumarizuje správca Nadácie mesta Bratislavy Štefan Jurča.

Projekty, ktoré môžu žiadať o podporu vo výzve Funkčnejšie verejné priestory, môžu byť rôznorodé – od vysadenia zelene pred panelákom, cez vytvorenie komunitnej záhrady, až po rekonštrukcie a revitalizácie vnútroblokov, parkov a iných verejných priestorov. O podporu sa môžu uchádzať organizácie, ale aj neformálne iniciatívy, napríklad skupina susedov. Dôležité je, aby mal projekt jasný a viditeľný dopad na širšiu komunitu.

Ako inšpirácia pre nových žiadateľov a žiadateľky môže poslúžiť prehľad úspešných žiadateľov a realizovaných projektov za posledné roky na www.nadaciamesta.bratislava.sk/projects.

AKO A KEDY POŽIADAŤ O PODPORU?

Výzvy na rok 2024 sa vyhlásia v druhej polovici februára. Proces je jednoduchý a transparentný. Ak máte záujem požiadať o podporu, sledujte webovú stránku Nadácie mesta Bratislavy www.nadaciamesta.bratislava.sk, kde nájdete všetky potrebné informácie vrátane kritérií hodnotenia projektov a postupu ich podávania. Tento rok podporí mesto projekty sumou 700-tisíc eur.

„Dôležité je mať premyslený a dobre pripravený projekt, ktorý jasne ukazuje jeho prínosy pre komunitu. Pri výzve Funkčnejšie verejné priestory odporúčame záujemcom vopred preveriť vlastnícke pomery pozemku, na ktorom bude projekt realizovaný, a požiadať vlastníka pozemku o súhlas. Ten je totiž nevyhnutný, aby mohol projekt postúpiť na hodnotenie komisiou,“ dopĺňa Štefan Jurča.

Pomôžte v rozvoji bratislavskej kultúry a komunitám. Činnosť Nadácie mesta Bratislavy tiež môžete podporiť poukázaním 2 % zo zaplatenej dane.

V spolupráci s Nadáciou mesta Bratislavy

VIAC INFORMÁCIÍ NÁJDETE NA WEBE
WWW.NADACIAMESTA.BRATISLAVA.SK

Kam miznú ženy architektky? Pýta sa výstava v mestskej galérii

Kam miznú ženy architektky? S akými prekážkami sa vo svojej profesii stretávajú? Komu patrí verejný priestor? Tieto a ďalšie otázky nastoľuje výstava s názvom *Oslobodený priestor: starostlivosť – architektúra – feminizmus*, ktorá sa tiež zaoberá nerovnosťami v architektonickom pracovnom prostredí a vzdelávaní, rodovými paradoxmi éry štátneho socializmu či sieťovaním žien v architektúre. V Mirbachovom paláci Galérie mesta Bratislavy potrvá do 28. apríla.

Ako môže architektúra reagovať na stále horúcejšie témy súčasnosti ako klimatické zmeny, ochrana životného prostredia, etnické, rodové a triedne nerovnosti? „Autorky koncepcie výstavy uvažujú o architektúre ako o nástroji spoločenských premien, ktorý predstavuje feministickú prax v architektúre. Verím, že pre mnohých z vás ide o tému známu, prípadne sa jej dotýkate denne vo svojej odbornej praxi. Z pozície verejnej mestskej inštitúcie však považujeme za dôležité prezentovať pozitívne príklady aj širším a rozmanitým publikám,“ vysvetľuje riaditeľka Galérie mesta Bratislavy Katarína Trnovská.

ROZHOVORY, FOTOGRAFIE, INŠTALÁCIE

Výstava, ktorá sa rozprestiera v šiestich miestnostiach na druhom poschodí Mirbachovho paláca, predstavuje množstvo autorov a autoriek s tvorivým umeleckým, historickým, teoretickým a kombinovaným prístupom ku problematike feministickej architektúry z rôznych uhlov pohľadu. Výtvarným médium je video, fotografia, inštalácia, textualizácia a ďalšie. V jednej z miestností s názvom *Her*story* nájdete napríklad interaktívnu projekciu českej databázy *Ženy v architektúre*, vytvorenú tímom bádateľiek z Národnej galérie v Prahe a Vysokej školy umelecko-priemyselnej v Prahe; môžete si tiež vypočuť rozhovory so slovenskými i českými architektkami o ich tvorbe, živote, vzťahu k téme starostlivosti a rodovej rovnosti. Zároveň je tu miesto na odpočinok pre deti aj dospelých s možnosťou zastavenia sa, spočinutia a ničnerobenia.

V ďalšej časti výstavy tému nepriestupnosti, bariér a zanedbania verejného priestoru prináša video Stanislava Bilera a Tomáša

Hlaváčka. Na výstave nájdete aj inštaláciu fotografií vybraných Denisou Nečasovou, ktorá je zameraná na reprezentáciu žien v dobových časopisoch, a je vizuálnou ilustráciou premeny rodovej kultúry v socialistickom Československu. A rovnako sa môžete prísť pozrieť do miestnosti s názvom *Vlastná izba* na inštaláciu spolku s názvom *Architektky*, zameraného na sieťovanie žien, ktorý pomáha so zdieľaním skúseností so sexizmom alebo rôznymi formami nerovností v rámci odboru architektúry.

STAROSTLIVOSŤ AKO KAŽDODENNÁ ČINNOSŤ

Ústredným motívom výstavy je bezpečný priestor na stretnutia a zdieľanie, a tiež starostlivosť ako každodenná činnosť, ktorou smerujeme k sebe, druhým a našej planéte. Starostlivosť autorky koncepcie výstavy predstavujú v rôznych kontextoch: „Starostlivosť je niečo, čo ženy dlhodobo drží v úzadí. Je jedným z dôvodov, prečo majú problémy sa uplatniť v architektonickej profesii. Na ženy je naložená všetka starostlivosť. Všetka starostlivosť, ktorá vôbec existuje. Ide o vytvorený spoločenský konštrukt, ktorý prezentujeme ako biologickú danosť žien,“ vysvetľuje kurátorka Petra Hlaváčková.

V spolupráci s Galériou mesta Bratislavy

Výstava v Mirbachovom paláci. Foto: Barbora Girmanová

Hravý program pre malých,
večerná zábava pre veľkých
a súťaž masiek pre všetkých

Šesťdesiate roky v Bratislave prvýkrát na jednej výstave – prispieť môžete aj vy

Bratislava prešla v rokoch 1960 – 1969 výrazným prerodom: z okresného mesta sa počas tejto dekády stala hlavným mestom Slovenska a rástla v mnohých ohľadoch. S prírastkom obyvateľstva zo všetkých kútov Slovenska sa začala výstavba veľkých bratislavských sídlisk, menila sa napríklad aj ponuka služieb, politické uvoľnenie bolo cítiť v umeleckej tvorbe a vplyv začínala mať televízia. Prvýkrát je toto obdobie výstavne zachytené na práve prebiehajúcej výstave Múzea mesta Bratislavy BA 60 – 69. Šesťdesiate v Bratislave, ktorú môžete vidieť do 1. septembra v Apponyiho paláci.

V šesťdesiatych rokoch 20. storočia všeobecne dochádzalo k zmenám životného štýlu a spoločenskému uvoľneniu: študentské nepokoje v Paríži, americké hnutie hippies a bítnický protest proti spoločnosti, celosvetovo rastúci vplyv masmédií, nové spôsoby trávenia voľného času a hlavne nástup povojnovej generácie spochybňujúcej tradičné hodnoty. Na Slovensku po tvrdých päťdesiatych rokoch zavial čerstvý vietor v podobe krátkej éry „socializmu s ľudskou tvárou,“ čo bolo následne prudko zastavené príchodom sovietskych vojsk v roku 1968. „Výstavou chceme ponúknuť pohľad, ktorý do historických súvislostí uvádza subjektívne hodnotenia každého z nás, či už „šesťdesiate“ zažil na vlastnej koži, alebo ich pozná z rozprávania rodičov a príbuzných,“ uvádza Marta Janovíková, kurátorka a autorka scenára výstavy.

8 ČASTÍ VÝSTAVY

Tematicky je výstava členená do ôsmich celkov. Prvý je koncipovaný ako úvod do spoločensko-politickej atmosféry, ktorá je prezentovaná aj prostredníctvom krátkych audiovizuálnych zosrihov, zachytávajúcích pulz doby. Ďalšie tematické celky výstavy sú venované architektúre a výstavbe sídlisk, službám, obchodu a priemyslu, dizajnu a zariadeniu domácností, móde, kultúre, voľnému času a nakoniec športu. V úvodnej miestnosti tiež Petra Hanáková, jedna zo spolutvorkyň výstavy, upozorňuje na to, že „každé spomínanie napríklad na „zlaté šesťdesiate“ je vecou perspektívy – toho, kto spomína, a koho hlas tvaruje rozpamätávanie“. Legendárnu dekádu v dejinách mesta je možné spoznať prostredníctvom dobových

Dobový nábytok na výstave. Foto: Dominika Bolgáčová

fotografií, audiovizuálnych záznamov a originálnych zbierkových predmetov vypovedajúcich o každodennom živote, a tiež plagátom. Do atmosféry tohto obdobia vtiahne aj zosrih audiovizuálnych záznamov z Týždňa vo filme či koláž dobových novinových článkov na rôzne témy. Vo výstave môžete tiež zanechať svoju spomienku na dekádu „šesťdesiatok“ formou odkazu v interaktívnych tabletoch.

PRISPIEŤ PREDMETMI MÔŽETE AJ VY

A skúmanie života v našom meste týmto nekončí. „Obyvatelky a obyvatelia môžu múzeu kedykoľvek venovať predmety, fotografie a iné artefakty z rôznych období, týkajúce sa života v Bratislave. Nemusí ísť len o hodnotné umelecké predmety a starožitnosti, práve naopak – záujem máme aj o predmety dennej potreby a s nimi súvisiace príbehy z „malých“ dejín. Naším cieľom je v zbierkovom fonde podchytiť aj konkrétne okolnosti života v Bratislave a zachytiť ľudskú mierku histórie, i keď anonymizovanú, ale konkrétnu, spojenú so skutočnými ľudskými osudmi,“ približuje Daniel Hupko, vedúci odborného oddelenia a zástupca riaditeľky múzea. Radi by ste obohatili múzejné zbierky o kúsok vašich „šesťdesiatych“? Prídte 9. marca na Deň otvorených dverí do Apponyiho paláca. Budeť mať možnosť pozrieť si výstavu s výkladom a zároveň kolegyni a kolegov z múzea v rozhovoroch obohatiť o spomienku, fotografiu či drobný predmet z danej éry. V prípade záujmu odovzdať múzeu fyzický predmet ako spomienku na šesťdesiate roky, budú k dispozícii aj kurátori a kurátorky. Počas dňa bude prebiehať sprievodný program, vstup je voľný.

V spolupráci s Múzeom mesta Bratislavy

Jednoklbové hybridné trolejbusy smerujú na linku 61. Foto: Marek Velček

Nové trolejbusy v premávke. MHD bude chodiť častejšie a prepraví viac ľudí

Od začiatku februára sa obyvateľkám a obyvateľom opäť skvalitňuje cestovanie mestskou hromadnou dopravou. A to najmä vďaka novým hybridným trolejbussom, ktoré na linkách 61, 71 a 40 prepravujú viac ľudí, častejšie aj ekologickejšie.

Jedným z typov hybridných trolejbussov, ktoré sa po testovacích jazdách dostávajú do „ostrej“ premávky, sú jednoklbové hybridné trolejbusy. Smerujú na linku 61, ktorá spája Hlavnú stanicu s letiskom, ktorá bola doteraz prevádzkovaná dieselovými autobusmi. Na časti trate bez trolejového vedenia (Trnávka – Avion – Letisko) využijú svoj pohon na batériu, táto trasa bude teda o niečo „zelenšia.“ Práve pri zmene autobusov za trolejbusy je potrebná aj malá úprava infraštruktúry na miestach, kde vozidlo prechádza z pohonu na batériu na trolejové vedenie. Od januára sa na vybraných zastávkach inštalujú na trolejové vedenia špeciálne striešky, ktoré pomôžu zberačom k rýchlemu prichyteniu, aby vodič nemusel vychádzať z vozidla, a jazda tak bola plynulejšia. Vďaka nim je možné nasadiť ekologickejšie hybridné trolejbusy aj na linky, kde na časti trasy nie je trakčné vedenie.

Spolu s nasadením nových trolejbussov sa zlepšuje interval v najvyťaženejších časoch z 10 na 7 – 8 minút (popoludňajšia špička pracovných dní), čo v priemere celoročne zvýši kapacitu až o 21 percent. Nové vozidlá sú kapacitnejšie

v porovnaní so súčasne nasadzovanými autobusmi a zároveň ponúkajú aj priestor na komfortnú prepravu batožiny.

MEGATROLEJBUSY S VÄČŠOU KAPACITOU

Výrazného zlepšenia sa dočká linka 71, na ktorej budú nasadené veľkokapacitné, vyše 24-metrové MEGAtrolejbusy. Práve nasadením na najvyťaženejšiu trasu z Hlavnej stanice do Vrakune, namiesto doterajších 18-metrových vozidiel, sa zvýši kapacita jednotlivých spojov o takmer 50 osôb, čo pocítia obyvatelia Vrakune, Podunajských Biskupíc, Ružinova, ale aj cestujúci smerujúci do bizniscentier na Prievozskej ulici. Linka 71 zvládne aj nárazový dopyt cestujúcich, keď príde na Hlavnú stanicu viacero vlakov naraz. „Som rád, že nasadením nových vozidiel zvýšime prepravnú kapacitu najvyťaženejšej trolejbusovej linky 71 a tiež, že do „rodiny“ trolejbusových liniek privítame linku 61. Nasadenie nových trolejbussov aj na trasy, kde doposiaľ premávali autobusy, bude znamenať ďalšie rozšírenie ekologickej dopravy v meste,“ vysvetľuje Martin Rybanský, predseda predstavenstva Dopravného podniku Bratislava.

Posilnenia sa dočká aj linka 40. Doterajšie 12-metrové dieselové trolejbusy sa postupne nahrádzajú ekologickejšími, 18-metrovými hybridnými vozidlami na batériový pohon, ktoré rovnako podstatne navýšia kapacitu prepravených cestujúcich – odvezú až 111 cestujúcich, teda o 36 viac ako predtým. Spoločne s navýšením počtu spojov v špičke tak prepravná kapacita vzrastie až o polovicu.

V premávke sú už aj viac ako 24-metrové MEGAtrolejbusy. Foto: Marek Velček. Foto: Marek Velček

NÍZKOPODLAŽNÉ ELEKTRIČKY AJ 12-METROVÉ TROLEJBUSY S BATÉRIOU

Spolu s novými trolejbusmi sa postupne zaraďujú do premávky aj najnovšie nízkopodlažné električky. Najskôr museli podstúpiť homologizačné skúšky, počas ktorých sa testoval napríklad nový brzdiaci systém, klimatizácia, jednoducho každá časť električky, ktorá je odlišná od predošlej verzie.

Nová bratislavská električka sa od svojich predchodkýň líši tým, že má nové vonkajšie plnofarebné displeje, priestrannejšie usporiadanie sedadiel s novými opierkami pre stojacich cestujúcich, sedadlá s označením pre zdravotne znevýhodnených cestujúcich, seniorov a matky a modernizované predné a zadné čelo s čiernym orámovaním LED svetlometov. Nové električky už vozia Bratislavčanky a Bratislavčanov na linke 1, 4 a 9. Celkovo ich postupne pribudne 30, z toho 20 jednosmerných a 10 obojsmerných.

Po ukončení zácviu vodičov budú v marci zaradené do premávky aj nové 12-metrové trolejbusy s batériou. Linky 41 a 44 sa zlúčia do novej trasy linky 44, čím príde k zavedeniu priameho spojenia z Hlavnej stanice na Hrad alebo z oblasti Drotárskej cesty do centra mesta. Na úsek trasy bez trolejového vedenia (Búdková – Drotárska cesta – Hroboňova) bude využívaná energia z batérií vozidla. Skvalitní sa dopravná obsluha pre obyvateľov Starého Mesta, študentov smerujúcich z vlakov na internáty či návštevníkov Horského parku. V lete budú nové klimatizované

trolejbusy nasadené aj na linku 33. Nahradia staré neklimatizované vozidlá, ktoré na Dlhé diely jazdia od roku 2006. Do konca marca bude takto zaradených do premávky spolu 50 nových trolejbusov s batériou, ktorých nákup bol spolufinancovaný z operačného programu Integrovaná infraštruktúra. **(luc)**

Iné zlepšenia MHD:

- okrem nákupu nových dráhových vozidiel sa spustili dva rozsiahle infraštruktúrne projekty – modernizácia Depa Krasňany a oprava trate a modernizácia zastávok Vajnorskej radiály, ktorá zrýchli a skomfortní cestovanie električkovou linkou 4 zo Zlatých pieskov smerom do centra a opačne, ktorú využívajú aj mnohí obyvatelia Devínskej Novej Vsi,
- pokračuje sa vo výmene označiek zastávok naprieč celým mestom,
- v rámci Programu obnovy a doplnenia prístreškov pribúdajú nové autobusové, trolejbusové a električkové zastávkové prístrešky (v Devínskej Novej Vsi napríklad vznikli minulý rok dva nové sklenené, ktoré nahradili staré betónové),
- natierajú a ošetrujú sa stĺpy trakčného vedenia na viacerých uliciach v meste.

S vodičom Adamom Biharym sme strávili celú smenu. Foto: autorka

Deň s... vodičom trolejbusu mestskej hromadnej dopravy

Je v pondelok, krátko po pol šiestej ráno a spolu so šoférom mestskej hromadnej dopravy Adamom Biharym sa stretávame v Depe Hroboňova. Absolvujeme spolu celú smenu, aby sme videli ako to v jeho profesii v mestských službách vyzerá.

„Mám také pravidlo, že vždy chodím do služby skôr, aby som si všetko pripravil. Zahlásim sa výpravcovi, pozriem si na akej linke budem jazdiť, v akom poradí budem odchádzať, číslo vozidla, na akom stanovišti vozidlo stojí,“ vysvetľuje nám Adam Bihary. Za sebou má niekoľko rokov jazdenia na električke, od minulého roka jazdí na trolejbusových linkách. A od začiatku februára si bude pravidelne sadieť za volant MEGAtrolejbusu. „Teším sa na to. Jazda na nových moderných vozidlách je úplne iná. K dispozícii máme nielen modernú techniku – palubnú dosku s displejom, kamerový systém a veľa ďalšieho, ale aj komfort. Aj po desiatich hodinách v kresle sa stále cítim sviežo, dajú sa otáčať, majú lepšiu fixáciu bokov a aj sa nastupuje lepšie.“ Hoci jazdí počas smeny na jednej trase niekoľkokrát za sebou, svoju prácu vôbec nepovažuje za monotónnu.

ZAČIATOK SLUŽBY

Každý začiatok služby patrí kontrole. „Vozidlá máme umyté a je skontrolovaný ich technický stav pred každou jazdou. Ja pred začiatkom smeny kontrolujem ďalšie veci, ako napríklad stav kompresora, ktorý má na starosti dvíhanie i klesanie vozidla a otváranie dverí, stav zberačov

a uhlíka, po ktorom sa „šmýkajú“ na trolejovom vedení. Ak je uhlík zodratý, môžu mi počas jazdy padnúť palice. A samozrejme, počas zimy môžu drôty primŕzať,“ vymenúva Adam Bihary jednotlivé časti vonkajšej kontroly. Nasleduje aj kontrola interiéru, či sa otvárajú a zatvárajú dvere, či je hasiaci prístroj na mieste, všade je poriadok a interiér nie je poškodený.

„Každá služba – každý šofér má svoj vlastný kód, ktorý zadá do počítača a na základe toho sa zobrazí na paneloch konkrétna linka. Zároveň dispečer vidí polohu vozidla, keby sa niečo stalo na trati. Rovnako presne vidím časy, kedy by som mal byť na akej zastávke a kedy mám naplánované prestávky,“ vysvetľuje. Dnes nás čaká 8 hodín na linke 72 Rajska – Čiližská a s ďalším kolegom, ktorý má službu do polnoci, sa strieda na trati. Vozidlo tak bude v premávke približne 18 hodín.

LINKA V PREMÁVKE

Počas jazdy, hoci bol pondelok ráno, sa nevyskytli žiadne problémy, výrazne sme nemeškali, čo je najmä zásluha jazdenia v buspruhoch. Počas niekoľkých hodín však vodiči trolejbusov testujú nielen svoju pozornosť, ale najmä predvídavosť. „Je to čaro trolejbusov – nemôžeme len tak hocikde zastaviť a rozbehnúť sa, musím za volantom vždy rozmýšľať dopredu nad každým úkonom a pozorne sledovať všetko, čo sa deje okolo vozidla. Po rokoch už viem, kde a na čo si dávať väčší pozor.“ (luc)

Na stavbe petržalskej električky sa rozbehlo kladenie koľajníc

Práce na stavbe predĺženia električkovej trate do Petržalky sa aktuálne sústreďia najmä na združený most na Rusovskej ceste, križovatky Jantárovej cesty s Betliarskou a Lietavskou, obratisko na Janíkovom dvore a na kladenie koľajníc. A ako také upevňovanie koľajníc vyzerá?

Pre petržalskú električku bola zvolená tzv. pevná jazdná dráha. Tú tvoria dve betónové dosky, medzi ktoré je vložená antivibračná rohož s hrúbkou 20 milimetrov a ktorá pomáha s odhlučnením trate. Koľajnice sú osádzané do hornej betónovej dosky pomocou uchycovacieho systému W-Tram, uchyceného o spodnú časť koľajnice. Tento systém je zabetónovaný do hornej dosky. Počas betonáže a tuhnutia betónu sú koľajnice zavesené na špeciálnej konštrukcii, ktorá sa po vytvrdnutí odstraňuje a použije na ďalšom úseku. Medzi spodnú časť koľaje a hornú dosku sa ukladá gumová bokovnica, ktorá rovnako ako antivibračná rohož pomáha s odhlučňovaním trate. Vrch trate bude tvoriť zelený rozchodník, na križovatkách a prechodoch budú koľajnice zabetónované až po ich hornú časť. Používajú sa žliabkové koľajnice typu NT1, ktoré sú štandardom moderných európskych tratí.

ĎALŠIE AKTUÁLNE PRÁCE

Okrem ukladania koľajníc od úseku Pajštúnska v smere na Janíkov dvor sa práce vykonávajú aj na ďalších úsekoch. Na združenom moste na Rusovskej ceste realizujeme mostnú výstuž a debnenie CETRIS doskami, v úseku Bosákova – Romanova prebiehajú výkopové práce a statické

Kladenie koľajníc. Foto: autor

skúšky pre budúcu časť cyklotrasy. Na Jantárovej ceste, v úseku medzi Betliarskou a Lietavskou, sa začína pracovať na CBGM vrstve, ktorá tvorí jednu z konštrukčných vrstiev budúcich križovatiek, na ktorú budeme následne ukladať asfalt. A pracuje sa tiež na osádzaní obrubníkov. Na konci trate, v časti Janíkov dvor, sa realizujú napríklad preložky slaboprúdových vedení a ochrany káblov, kanalizačná a vodovodná prípojka do meniarne Panónska, kompletáže elektroinštalácií a osvetlenia do oboch meniarň aj budovy zázemia pre vodičov. Na hale dennej kontroly a ošetrovania sa realizuje opláštenie oceľovej konštrukcie a ležaté rozvody kanalizácie. Prebieha tiež rezanie stien pod mostom Panónska a pokračuje sa aj s montážou stožiarov trolejového vedenia a výstavbou ich základov. **(fab)**

FEBIOFEST Bratislava
31. medzinárodný filmový festival
13. – 19. marec 2024

Program a vstupenky na
febiofest.cinepass.sk

ORGANIZÁTOR

SPOLUORGANIZÁTOR

S FINANČNOU PODPOROU

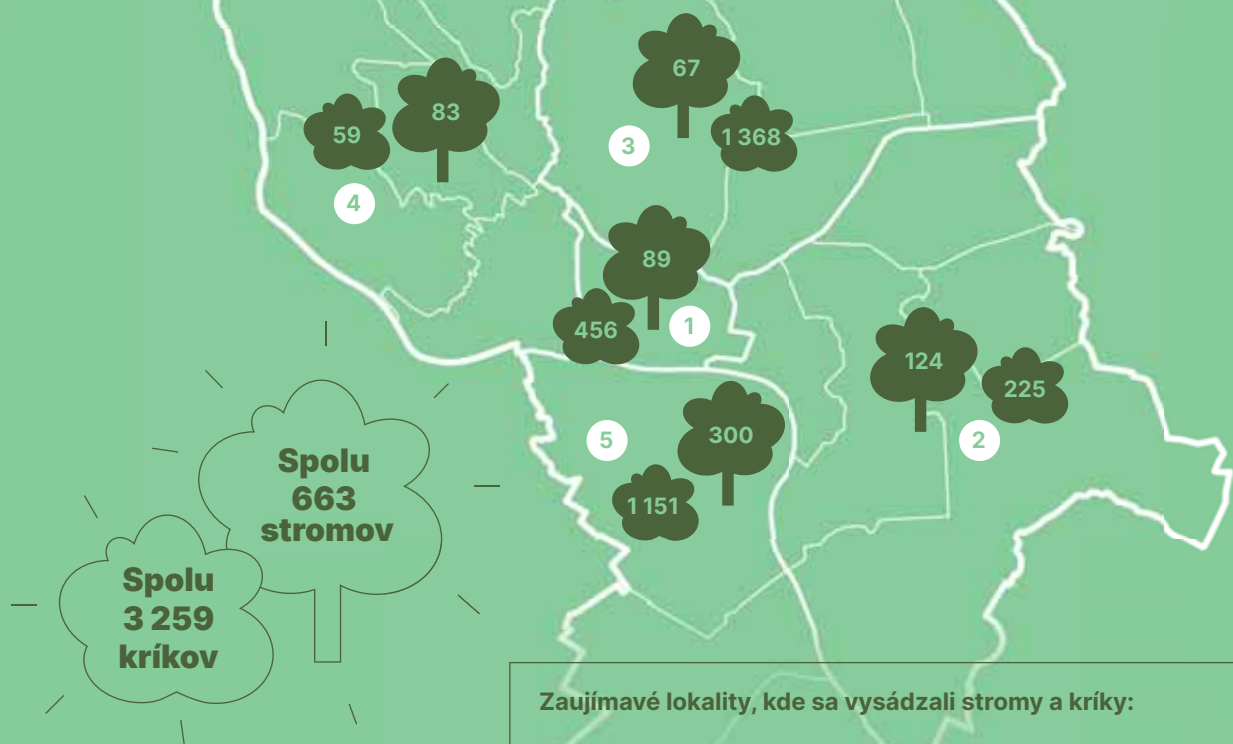

Pod záštitou primátora Hlavného mesta SR Bratislavy Matúša Valia.

Takto vyzerala výsadba stromov v roku 2023

Bratislava nové stromy potrebuje. Každým rokom obyvatelia a obyvatel'ky Bratislavy pociťujú dopad klimatických zmien na svoje životy. Dôležité sú však nielen na udržiavanie zdravého životného prostredia v mestách, ale aj pre naše duševné zdravie a ako dôležitá súčasť vizuálu mestského prostredia. Mesto každoročne v rámci iniciatívy 10 000 stromov sadiť tisíce nových drevín, za uplynulý rok mesto v rámci iniciatívy a náhradnej výsadby vysadilo spolu 663 stromov a 3 259 kríkov. Vo výsadbe sa pokračuje aj tento rok.

**Stromy a kríky sa v roku 2023
sadili naprieč celým mestom:**

**Aké druhy stromov a kríkov sú
najčastejšie sadené v meste?**

V intraviláne sa v minulom roku najčastejšie zo stromov sadili druhy ako gledíčia beztrňová, javor poľný či ambrovník styraxový, v extraviláne to bola jablň planá, čerešňa vtáčia a jaseň úzkolistý. Medzi často sadené kríky patrili v minulom roku napríklad nátržníkovec krovitý.

Zaujímavé lokality, kde sa vysádzali stromy a kríky:

Stromy

Holíčska ulica (MČ Petržalka): hrab obyčajný (17 ks), čerešňa vtáčia (17 ks), okrasná jablň (17 ks)

Mudroňova (MČ Staré Mesto): gledíčia beztrňová (35 ks)

Jazero Rohlík (MČ Ružinov): jelša sivá (12 ks), platan javorolistý (1 ks)

Kríky

Račianska (MČ Nové Mesto): nátržníkovec krovitý, imelovník (1305 ks)

Park Dunajská (MČ Staré Mesto): hortenzia metlinatá (308 ks)

Mestské lesy žijú aj v zime. Budme k sebe v prírode ohľaduplní

Zima je stále v plnom prúde, preto sme sa pozreli, ako trávia zimu obyvatelia mestských lesov. A čo sa môže stať, keď nemáte pri prechádzke svojho psa na vôdzke.

Aké zvieratá môžete stretnúť pri zimnej prechádzke bratislavským lesoparkom? Jedným zo zvierat, ktoré v lese zimuje, je ježko. Ukryva sa v lístí, konároch či inom teplom mieste, kde začína svoju hibernáciu, ktorá trvá zväčša až do marca. Aby toto obdobie úspešne prežil, musí mať aspoň 600 g, energiu totiž berie zo svojich tukových zásob. Skúsení odborníci z Mestských lesov tiež vedia, že k zimným spachtošom patrí aj jazvec, no keďže zimuje zväčša do konca januára, v tomto období už má po zimnom spánku. Počas teplejších dní ho dokonca vie aj prerušovať a vychádzať von, kedy sa ide vyprázdniť či si hľadať potravu. A zimujú aj žaby, ale nie všetky tak robia vo vode. Napríklad ropucha bradavičnatá žije väčšinu času na súši, kde aj zimuje. Vyhľadáva mäkkú lesnú pôdu s vysokým obsahom rozpadajúcich sa organických zvyškov, pretože rozkladajúci sa materiál uvoľňuje teplo a bráni premŕzaniu prostredia. Často zimuje v hrabanke s tlejúcim lístím, pod hniúcim mŕtvym drevom, v dierach po hľadáčoch alebo si ich niekedy aj sama vyhrabe. Zo zimnej hibernácie sa prebúdzajú v marci až apríli, kedy začína obdobie párenia, a ropucha vyhľadáva vodné plochy.

PES VŽDY NA VÔDZKE

Aj keď sa radi prechádzate po mestských lesoch a obdivujete prírodu aj so svojim psom, vždy myslite na to, že ho musíte mať uviazaného. Prečo to tak vlastne je? „Zákon mať psa na vôdzke bol ustanovený z viacerých dôvodov a jedným z nich je práve samotná bezpečnosť vášho psíka. Práve v lesoch to býva pre psov lákavé a zaujímavé, všade je plno pachov a zvierat, od veveričiek až po diviaky. Avšak voľne pustenému psovi hrozí, že sa môže za takýmto zvieratom rozbehnúť, a to priamo cez cestu, kde ho môže zraziť cyklista, auto či autobus. Mnoho takýchto zrážok, najmä s cyklistami, sme tu už zažili – ohrozený je teda aj iný návštevník,“ vysvetľuje riaditeľ Mestských lesov Marek Páva. V Mestských lesoch sa však často stretávajú aj s prípadmi, keď voľne pustený pes naháňal diviaky, ktoré ho však spätne napadli a, bohužiaľ, usmrtili. Pri divej zveri to však platí aj opačne. Pes naháňal srnky, ktoré si zlomili nohu alebo sa

Železná studnička ponúka možnosti na korčuľovanie.
Foto: Marek Velček

inak zranili. A ak ich pes dobehol, natrhol im hrdlo či inak dohrýzol, srny potom museli byť utratené alebo v bolestiach umierali. Každý z nás sa chce cítiť v lese bezpečne, netreba preto opomenúť ani prípady, keď pes napadol iného psa či jeho majiteľa, alebo aj návštevníkov, ktorí psa nemali. „To, že k nim príde pes, ktorý je pustený na voľno, prípadne na nich začne skákať, im môže spôsobiť stres, znásobiť ich strach či traumy. Nikto totiž dopredu nevie, či je daný pes vychovaný alebo nie. Najmä pri deťoch netreba zabúdať, že taký väčší pes má hlavu približne na rovnakej úrovni ako oni, čo môže byť veľmi nepríjemné,“ dodáva Páva, ktorý sa aj spolu s kolegami venuje osвете nielen, čo sa týka pohybu psov v lesoparku, ale rovnako aj cyklistov. Jednoducho budme k sebe v prírode ohľaduplní. **(luc)**

Podujatia v Centre ekovýchovy na Kamzíku:

- **10. február** (10 – 12:00, 13 – 15:00) – Snežienka a tí druhí (rozprávanie o posloch jari a dielničky). Prihlásenie e-mailom na: ekocentrum@mlba.sk.
- **17. február (doobeda)** – Hmyzie domčeky (tvorba hmyzieho hotela).
- **17. február (poobede)** – Po stopách zvierat (odlievanie sadrových stop a modelovanie trusu). Prihlásenie e-mailom na: kamzik@daphne.sk.
- **24. – 25. február** – Včely vo fotografii (výstava fotografií zo 4. ročníka medzinárodnej súťaže a včelie dielničky). Prihlásenie e-mailom na: ekocentrum@mlba.sk.

POVEDZTE SVOJ NÁZOR –
DOTAZNÍK MESTSKÉ LESY
V BRATISLAVE

Mestská knižnica prešla rekonštrukciou a chystá novinky

Tomáš Štefek. Foto: Marek Velčák

Pripravila: Lucia Čížová

Mestská knižnica v Bratislave prešla v uplynulom období väčšou rekonštrukciou. O tom, čo všetko sa zmenilo, sme sa rozprávali s riaditeľom Tomášom Štefekom.

Mestská knižnica prešla v uplynulom období väčšou rekonštrukciou. Na čo sa môžu návštevníčky a návštevníci v priestoroch tešiť?

Keď do knižnice prídete z Kapucínskej, najskôr si všimnete nový vchodový priestor. Dvere sa otvárajú automaticky, vyrovnali sme výšky podláh, pridali nájazdovú rampu pre ľudí so zníženou mobilitou a odstránili tak pre nich všetky možné prekážky. Na hudobnom oddelení sa po novom môžete zviezť novým výťahom na všetky poschodia, teda až hore do galérie *Artotéka*. Historickým momentom je prepojenie budov na Kapucínskej a na Klariskej. Cez ďalší nový výťah na Oddelenie pre deti sa už môžete pohodlne a bez akýchkoľvek prekážok dostať do susednej budovy, kde je Oddelenie náučnej literatúry a tiež Oddelenie pre nevidiacich a slabozrakých. Je to dôležitý míľnik, pretože tým vznikla nová bezbariérová cesta pre návštevníčky a návštevníkov tohto oddelenia od zastávky Kapucínska.

Okrem toho ste obnovili aj priestor pre deti.

Áno, konkrétne celé prízemie a študovňu. A deti sú našou najväčšou návštevníckou skupinou – vlani sa zaregistrovalo viac ako 3-tisíc

detí. To, že sú v tomto priestore nové podlahy a osvetlenie, deti možno nezaregistrujú (úsmev), ale z celého priestoru je cítiť oveľa príjemnejší pocit. Prispejú k tomu aj nové možnosti sedenia a ležania, koberce, farebnosť, lepšie usporiadané regály s knihami alebo veľkoformátová maľba na stene, ktorú priamo pre túto príležitosť vytvoril ilustrátor Peter Uchnár. Rodičia ocenia napríklad parkovisko pre kočky. V novom „šate“ bude tiež študovňa pre deti na 1. poschodí, kde sa znovu budú môcť schádzať, aby si tam spoločnými silami robili domáce úlohy alebo sa len tak nechali fascinovať tým, čo objavia v knižkách.

V minulom roku vás zastihla správa v podobe finančného daru od zosnulej čitateľky. Na čo boli tieto peniaze použité?

Bol to neuveriteľný moment, dojemný ako z filmu. Sem tam sa dozviete, že sa takýto čin raz za čas stane napríklad v anglosaskom prostredí, kde má tento druh filantropie väčšiu tradíciu. Pani Margita Turčániová bola dlhoročná návštevníčka našej knižnice. V posledných rokoch svojho života bola nevidomá a naše už spomínané Oddelenie pre nevidiacich a slabozrakých sa preto stalo jej dôležitým útočiskom, kam si často dochádzala pre audioknihy a tiež za spoločnosťou a ľudským prístupom personálu. Na sklonku života sa rozhodla, že polovicu svojho majetku odkáže nám a druhú polovicu Výcvikovej škole pre vodiace a asistenčné psy. Vďaka tomuto daru sme mohli už spomínané rekonštrukcie vchodu a výťahov doplniť o ďalšie úpravy ako spomínané prepojenie budov, úplnú bezbariérovosť alebo vodiace prvky pre slabozrakých návštevníkov. Časť dedičstva sme využili tiež na obnovu detského oddelenia, na nákup kníh a audiokníh.

Čo všetko plánujete v tomto roku?

Najnovšie sme začali požívať audioknihy a čoskoro budeme otvárať nový priestor, kde si ľudia budú môcť za veľmi nízke ceny kupovať staršie knihy. Celý rok budeme pracovať na čipovaní kníh pomocou RFID technológie, ktorá ľuďom umožní samostatnú obsluhu. Tiež začneme pracovať na postupnom prepájaní nášho systému s Bratislavským mestským kontom, aby ho v budúcnosti mohli ľudia používať aj ako aplikáciu, ktorá im uľahčí prístup k službám knižnice.

Zažite Mozarta inak. Na festivale Konvergenencie

Zložiť si klobúk vždy, keď zaznie Mozartovo meno, alebo túžba založiť sektu, ktorá by Mozarta uctievala. Aj takéto prejavy obdivu sa v minulosti viazali ku skladateľovi, ktorého meno je synonymom geniality. Exkurz do fascinujúceho sveta komornej hudby Wolfganga Amadea Mozarta si na úvod 25. ročníka zvolil festival Konvergenencie. Jeho hlavným hosťom je fínsky klavirista, dirigent a skladateľ Olli Mustonen. Konvergenencie 2024: Mozart – Mustonen budú prebiehať od 13. do 25. februára v priestoroch SNG.

Festival Konvergenencie je už 25 rokov vnímaný ako podujatie s invenčnou a žánrovo pestrú dramaturgiou. „Ťažko uveriť, že už majú za sebou štvrtstoročie. Je to čas na zastavenie, reflexiu toho, čo je za nami, i uvažovanie o tom, ako pokračovať. Túžba ísť ďalej je stále veľká, vďačnosť za 25 rokov života s hudbou obrovská,“ hodnotí umelecký riaditeľ, violončelista Jozef Lupták. Zimná edícia Konvergencií bude prvýkrát hudobným dvojportrétom. „Olli Mustonen je výnimočnou osobnosťou sveta klasickej hudby. Podobne ako Mozart nie je len vynikajúcim a originálnym interpretom, klaviristom a dirigentom, ale aj skladateľom. Sú z inej doby, sú kontrastní a zároveň sa dopĺňajú,“ hovorí Jozef Lupták.

MOZART NA SLOVENSKU

Obraz W. A. Mozarta je rovnako premenlivý a neuchopiteľný ako jeho hra tónov: zázračné večné dieťa, frivolný voľnomyšlienkar, tragický nepochopený génus – každá z týchto charakteristík je do istej miery pravdou, no súčasne tiež mýtom. Do predčasnej smrti vo veku 35 rokov vytvoril vyše 600 diel, jeho hudba nikdy neprestala znieť. „V roku 1762 navštívil Mozart ako zázračné dieťa Bratislavu, spomína to v liste jeho otec Leopold,“ hovorí dramaturg Konvergencií, muzikológ Andrej Šuba. „Mozartove diela boli na území dnešného Slovenska prítomné ako aktuálna hodnota. Množstvo z nich je dodnes v archívoch. Prvá zmienka o Mozartovi v Uhorsku pochádza z novín Pressburger Zeitung. Bratislavskí tlačiarne vydávali jeho diela, skladatelia siahali po jeho témach, hudobníci hrali jeho hudbu. Napríklad na viedenskej premiére Klarinetového kvinteta, ktoré zaznie aj na festivale, účinkoval huslista Joseph Zistler, pôsobiaci v službách v Bratislave sídlaceho arcibiskupa Batthyányho. Mozartovým žiakom bol bratislavský rodák,

Stroon. Foto: Michal Líner

klavírny virtuóz, skladateľ a dirigent Johann Nepomuk Hummel. Constanze Mozartová sa po manželovej smrti druhýkrát vydala v Dóme sv. Martina – existuje množstvo zaujímavých historických väzieb, pre ktoré nám môže byť Mozart blízky.“

HUDBA PRE PRIATEĽOV

Nejedno komorné dielo vytvoril Mozart pre ľudí, ktorých mal rád, pre svojich žiakov i priateľov. Na Konvergenenciách zaznie výber z jeho komornej tvorby obsahujúci veľké diela i menej známe, no zaujímavé kompozície. Pri príležitosti 25. výročia festival oslovil hudobníkov, ktorí na ňom pravidelne účinkujú. Patria medzi nich vo Švajčiarsku pôsobiaci huslista, pedagóg na prestížnej Hochschule für Musik v Luzerne I. Karško, husľový virtuóz M. Paľa, klarinetisti R. Šebesta a B. Dugovič, sólo-violista Slovenskej filharmónie M. Ruman, flautistka I. Gabrišová, klaviristka J. Pavlovičová a mnohí ďalší. Pozvanie na festival prijal Chaos String Quartet z Viedne, ktorý bol nedávno vybraný ako BBC Radio 3 New Generation Artist 2023 – 2025. Nevšedným pohľadom na Mozartovu hudbu bude nočný koncert Pjoniho a Stroona, ktorý umocní hra so svetlom Jána Šicka. Konvergenencie myslia aj na detské publikum, a preto do programu zaradili singspiel *Bastien a Bastienka*. Ten Mozart napísal už ako 12-ročný. V rámci sprievodného programu bude Robert Roth čítať z Mozartových listov alebo kino Lumière premietne režisérsku verziu filmu *Amadeus* v deň nedežitych 92. narodenín Miloša Formana.

V spolupráci s festivalom Konvergenencie

S čím sa hrali deti v socialistickom Československu?

Jazdci na motocykloch (Vít Grus). Foto: UPM Praha

Ako vyzerala autorská tvorba pre deti predškolského a mladšieho školského veku v socialistickom Československu? Presvedčiť sa o tom môžete na výstave v Slovenskom národnom múzeu s názvom Deťom na mieru, kde sú zastúpené diela 20 významných osobností z oblasti dizajnu nábytku, hračiek a úžitkovej grafiky. Výstava je predĺžená a potrvá až do 2. júna.

Hlavným kritériom výberu objektov pre expozíciu sa stalo slovné spojenie „deťom na mieru,“ teda prezentovaní sú dizajnéri, ktorí vo svojich návrhoch zohľadňovali špecifiká a potreby detí. „Východiskami ich návrhov vo vtedajšej dobe boli pojmy ako ergonómia, bezpečnosť, farebnosť, zrozumiteľnosť pre daný vek či snaha kultivovať estetické čítanie dieťaťa a rozvíjať jeho znalosti a schopnosti,“ vysvetľuje kurátorka výstavy Lucie Skřivánková z Umelecko-priemyslového múzea v Prahe, ktorá v spolupráci s architektom Tomášom Džadoňom predstavila hravou formou reprezentatívny, ale pozoruhodný výber zbierkových predmetov. Jadro výstavy tvoria exponáty zo zbierok Umelecko-priemyslového múzea v Prahe doplnené o dôležité ukážky tvorby vybraných autorov z ďalších múzeí, ale aj súkromných zbierok z Českej republiky a Slovenska.

HRAČKY AKO UNIKÁT

Jeden typ exponátov v časti nábytku a hračiek tvoria predmety, ktoré vznikli buď ako unikáty, alebo ako prototypy, ale v danom

politickom a ekonomickom kontexte sa do sériovej výroby nedostali. Mnohé z nich teda uvidia návštevníčky a návštevníci vôbec po prvý raz. Aj návštevníci z radov pamätníkov sa tak na výstave pravdepodobne stretnú s inými hračkami, než aké kupovali svojim deťom alebo s akými sa hrali sami. „Znárodnená výroba nedokázala totiž adekvátne reagovať na želania a potreby zákazníkov a kvalitné a zaujímavé návrhy, šité, na mieru deťom a, zostali v zásuvkách dizajnérov alebo výskumných inštitúcií. Vďaka aktivitám národného podniku Komenium, spolupracujúceho s výtvarníkmi, vyrábali niektoré aspoň v malých sériách pre jasle, škôlky a školy. Iné zaujímavé návrhy sa realizovali výlučne na export a prinášali socialistickému hospodárstvu vytúžené valuty,“ dodáva Skřivánková. Na výstave nájdete napríklad unikátny štvordielny súbor typu nábytok-hračka v podobe zvieratiek od sochára Vincenza Vinglera z rokov 1960 – 1965.

BEZ TÝCHTO HRAČIEK TO NEŠLO

Druhú skupinu exponátov tvoria plastové hračky, hračky z produkcie českého a slovenského ÚLUV-u/ÚLUV-u, papierové vystrihovačky a detské knihy, ktoré sa síce dali bežne kúpiť v obchodoch, ale ich dizajn je natoľko výnimočný, že by bez nich nebolo možné československú tvorbu pre deti v 50. až 80. rokoch 20. storočia prezentovať.

V československej úžitkovej tvorbe pre deti mala zásadné postavenie práve oblasť knižnej grafiky a ilustrácie. Kľúčovou bola diskusia o smerovaní detskej literatúry z konca 50. rokov, kde sa konzervatívne názory stretli s novými impulzmi nastupujúcej generácie. Značne sa zmenilo vnímanie detskej knihy – jej úlohou už nebolo len vzdelávať a kultivovať imagináciu a estetické čítanie, ale stále viac plnila funkciu aktívnej zábavy. Celkom nový formát v oblasti literatúry pre deti a mládež predstavovala napríklad *Detská encyklopédia* Bohumila Říhu z roku 1959, ktorej výtvarnú podobu vytvoril Vladimír Fuka. Kľúčové výstavné exponáty na výstave dopĺňajú lepoprelá a detské obrázkové populárno-náučné knihy rôznych autorov, ktoré dokumentujú žánrovú pestrosť detskej knižnej tvorby v tomto období.

V spolupráci so Slovenským národným múzeom

Z bratislavských vianočných stromčekov vznikol mulč a budú aj knižnice

UŽ po štvrtý raz sa stali ohrádky miestom pre odkladanie odzdobených živých vianočných stromčekov. Bratislavčanky a Bratislavčania mohli opäť prispieť k čistote a udržateľnosti v meste a využiť viac ako 650 ohrádok v každej mestskej časti. Od polovice decembra do konca januára sa v Bratislave vyzbieralo 40-tisíc stromčekov, čo predstavuje 220 ton (údaje k 31. 1.), zber pokračuje až do polovice februára.

Systematickým zberom vianočných stromčekov mesto v spolupráci s OLO, a. s. a Komunálnym podnikom zamedzuje znečisťovaniu verejných priestranstiev, zároveň odpovedá na otázku obyvateľiek a obyvateľov, kam so živými vianočnými stromčekmi po vianočných sviatkoch. Okrem toho, vďaka systémovému zberu je možné použité stromčeky odovzdať aj na materiálové zhodnotenie.

DESAŤTISÍC ZHODNOTENÝCH STROMČEKOV

Kým v minulosti sa stromčeky v kompostárni premieňali na živiny pre pôdu, tento rok, rovnako ako vlni, poputujú do spoločnosti BUČINA EKO, kde sa spracujú na drevotriesku, a vďaka spolupráci so spoločnosťami IKEA Bratislava a IKEA Industry sa materiálovo zhodnotia a stanú sa z nich knižnice. Partneri projektu ich spoločne darujú na miesta, kde chýbajú a potešia. Spolu za štyri roky sa doteraz podarilo zhodnotiť približne 150-tisíc takýchto vianočných stromčekov, čo je v hmotnostnom vyjadrení viac ako 820 ton stromčekov.

MULČ DO VAŠICH ZÁHRAD

Okrem tohto druhu materiálového zhodnotenia sa viac ako 300 bratislavských vianočných stromčekov premenilo na mulč, ktorý si obyvatelky a obyvatelia mohli odnieť z tohtoročnej prvej Novoročnej mulčovačky, ktorá sa konala koncom januára. Počas komunitnej akcie v mestskej časti Lamač, kde sa pred 4 rokmi so zberom vianočných stromčekov začínalo, si ľudia prišli po 1 100 kilogramov čerstvého mulču, ktorý môžu využiť doma pri svojich stromoch, kríkoch či záhonoch.

Na mulčovačku nosili stromčeky aj deti. Foto: Marek Velček

A na čo je taký mulč vlastne dobrý?

Mulčom môžu byť listy či slama. „V našom prípade štiepka z ihličnanov slúži na mulčovanie záhonov, zamedzuje rastu burín a podporuje tvorbu humusu. Mulč navyše udržiava dostatočnú vlhkosť, čím znižuje potrebu zalievania. A môžete ho použiť napríklad k ihličnanom, okrasným drevinám, trvalkám alebo pre popínavé rastliny, ktorým vyhovuje kyslé prostredie. Sú to napríklad azalky, rododendrony, vresy, vresovce, hortenzie, čučoriedky, brusnice, ako aj veľká časť ihličnanov a iných, prevažne stálezelených listnatých kríkov, ktoré sa často používajú do živých plotov, ako napríklad vavrínovce, fotínia, bršleny a podobne,“ vysvetľuje Zuzana Pšenáková z referátu správy parkov a záhrad. Odporúča ho nenastieľať k rastlinám, ktorým jeho kyslé prostredie nevyhovuje, ako napríklad ovocné stromy alebo suchomilné trvalky ako levandúľa, santolína či okrasné trávy. Takýmto rastlinám dokonca môže kyslý mulč aj uškodiť. Najmä pri trvalkách treba byť opatrný, väčšinou bežne používaným okrasným trvalkám kyslé prostredie nevyhovuje.

Novoročná mulčovačka vyzbieraných vianočných stromčekov sa zopakuje opäť o rok. **(luc)**

Nové semaforey na Štúrovej ulici. Foto: Marek Velček

Nové semaforey na Štúrovej pre rýchlejší prejazd Vajanského nábrežím

Súčastnou dopravných zmien na Vajanského nábreží je od začiatku aj monitorovanie dopravy a vyhodnocovanie dát.

Práve monitorovanie premávky prostredníctvom dronov, kamerového systému aj priamo v teréne ukázalo, že komplikovanú dopravnú situáciu na križovatke Šafárikovo námestie spôsobovali najmä dve veci. Vozidlá prichádzajúce zo Štúrovej, kde doteraz nebol semafor, sa nepretržite napájali a zapĺňali Vajanského nábrežie, čím výrazne obmedzovali vyprázdňovanie vozidiel od Dostojevského radu. Mesto preto v januári na Štúrovu osadilo nový semafor, ktorý reguluje vozidlá od Štúrovej práve v čase, keď autá od Dostojevského radu majú zelenú. Druhý problém spôsobovali vozidlá pripájajúce sa na Dostojevského rad od Pribinovej ulice. Tie v niektorých situáciách zapĺňali krátky úsek medzi Pribinovou a Šafárikovým námestím a blokovali tak vozidlá prichádzajúce od Landererovej, aj keď tie mali zelenú. Preto spolu s novým semaforom na Štúrovej mesto skrátilo i trvanie zelenej v smere z Pribinovej.

Prvé týždne prevádzky nového semaforu ukázali, že dopravná situácia sa tu výrazne zlepšila a prejazd vozidiel v smere od Dostojevského radu je už rýchlejší a plynulejší. Zásadne sa pri tom neskomplikoval ani prejazd vozidiel od Štúrovej ulice.

Nové cyklopruhy na Vajanského a Rázusovom nábreží priamo a bezpečne prepájajú cyklistickú infraštruktúru v smere z Karlovej Vsi do centra mesta s ďalším pokračovaním na Ružinov a Nové Mesto a tiež prípojnú cyklistickú infraštruktúru do Petržalky a ďalej v smere toku Dunaja. V tomto mieste cyklotrasa chýbala, nakoľko medzi Mostom SNP a Šafárikovým námestím mali cyklisti zákaz jazdy na promenáde, lebo v tomto úseku je chodník príliš frekventovaný a úzky, prichádzalo tu k častými kolíziám s pešími.

Dáta po zmene ukazujú, že dopravná situácia na nábreží sa ani po vybudovaní cyklopruhu zásadne nezhoršila. Aj keď priemerné jazdné doby o niečo narástli, extrémny nárast a kolaps dopravy nenastal. Situácia na Šafárikovom námestí bola ale komplikovanejšia, než pôvodne ukazovali dopravné modely a simulácie pred realizáciou zmeny na nábreží. Preto mesto pristúpilo k vyššie uvedeným zmenám a na Štúrovom námestí osadilo semafor. Okrem toho boli zrealizované ďalšie vylepšenia. Obrubníky a ostrovčeky sa ošetrili reflexným náterom, osadili sa tam dodatočné bezpečnostné prvky a zlepšila viditeľnosť ostrovčekov. Značenie, obrubníky aj ostrovčeky tu síce boli v súlade so štátnymi technickými normami, avšak dodatočné zviditeľňovacie prvky nad rámec noriem prispievajú k vyššej bezpečnosti. **(voj)**

Ľudia magistrátu: Marek Jašíček

Pripravila: Lucia Čížová

Čo všetko patrí do agendy sekcie dopravy Magistrátu hlavného mesta?

V rámci sekcie dopravy, ktorá má šesť oddelení, pokrývame všetky druhy dopravy na území mesta. Máme na starosti objednávanie výkonov MHD tak, aby bola spoľahlivá a efektívna, zavádzame parkovaciu politiku vrátane nových P+R, rozširujeme sieť cyklotrás, pripravujeme projekty modernizácií, prípadne nových električkových radiál, pripomienkujeme developerské projekty z hľadiska dopravy, podieľame sa na tvorbe zmien a doplnkov územného plánu a taktiež modelujeme rôzne dopravné situácie a podobne.

Na magistrát ste prišli zo súkromnej sféry – v čom je práca vo verejnej správe iná?

Práca pre mesto je výnimočná z viacerých aspektov. Človek si tu naozaj môže povedať, že pracuje pre ľudí, a jeho rozhodnutia vedia priamo ovplyvniť dennodenný život Bratislavčaniek a Bratislavčanov – v našom prípade z hľadiska dopravy. A to je mimoriadne veľká zodpovednosť. Celý pracovný život som pôsobil v investičnej výstavbe – v Národnej diaľničnej spoločnosti, kde som mal na starosti projekty za viac ako 1 mld. eur, vrátane tuneľov v ťažkých geologických podmienkach.

Aké sú vaše vízie v doprave v meste do budúcnosti?

Dnes jazdí v našom meste historicky najvyšší počet áut. So zvyšujúcim sa počtom áut stúpa aj celková intenzita dopravy, čiže počet vozidiel a cestujúcich v uliciach a s tým sa objavujú aj zápchy. Jediný naozaj účinný spôsob ako minimalizovať zápchy, je budovať kvalitnú infraštruktúru pre čo najviac rôznych spôsobov dopravy, do ktorých sa všetci obyvatelia efektívne rozdelia, podľa individuálnych potrieb a preferencií. Preto v rámci mobility podporujeme všetky druhy dopravy – pešiu, automobilovú, MHD a cyklo.

Na čom aktuálne pracujete?

Z dôvodov, ktoré spomínam vyššie, sa snažíme sústrediť na všetky druhy mobility v meste. V spolupráci s Dopravným podnikom Bratislava pripravujeme stratégiu dopravy z hľadiska MHD na území mesta, s útvaram hlavného architekta chystáme zmenu interných predpisov pre vydávanie záväzných stanovísk,

Marek Jašíček,
riaditeľ sekcie dopravy

Spolu s jednotlivými oddeleniami a referátmi na sekcii dopravy pracuje na tom, aby pohyb a pre-
sun po meste bol bezpečný, plynulý a pohodlný.

pracujeme aj na zefektívnení a zrýchlení procesu vydávania povolení na uzávierky a rozkopávky, vrátane ich kontroly. Čaká nás vyhlásenie verejného obstarávania na dodávateľa stavebných prác na modernizáciu električkovej trate Ružinovskej radiály a v rámci parkovacej politiky sa snažíme uspokojiť dopyt od ľudí, ale aj od starostiek a starostov – tento rok máme v pláne spustiť PAAS v 7 zónach. Čo sa týka cyklo dopravy, máme rozpracovaných viacero stavebne oddelených cyklotrás. V tejto oblasti sme v minulom roku realizovali cyklotrasu na Vajanského nábreží. Situáciu na nej neustále monitorujeme. Po posledných úpravách, ktorým bolo osadenie signalizácie na Štúrovej ulici, sa situácia výrazne zlepšila.

Pokiaľ ide o automobilovú dopravu, pred 2 rokmi sme zorganizovali konferenciu budúcnosť automobilovej dopravy v Bratislave, v rámci ktorej sme predstavili 12 projektov (preložka cesty II/572, vonkajší polokruh alebo predĺženie Tomášikovej ulice), ktoré posúdime z hľadiska hodnoty za peniaze a tie najvhodnejšie začneme pripravovať.

Čo máte radi na práci pre mesto?

Sú to neustále výzvy, ktoré posúvajú mňa aj môj tím dopredu. A to, že rovnako dôležité je pracovať na veľkých až strategických projektoch i na tých jednoduchších, ku ktorým patrí napríklad správne nastavenie signalizácie tak, aby všetci účastníci cestnej premávky boli zohľadnení a doprava fungovala ako celok. Som hrdý na moje kolegyni a kolegov, keďže doprava nie je pre nich len prácou.

PAAS sa bude rozširovať aj v roku 2024

V minulom roku mesto spustilo 6 zón regulovaného parkovania v rôznych mestských častiach, v rozširovaní PAAS-u viacerými zónami bude pokračovať mesto aj tento rok. Začalo sa aj s výstavbou parkovacieho domu v Karlovej Vsi.

Niekoľko nových zón spustí mesto aj v tomto roku. Príprava zón začína vždy stretnutím s obyvateľkami a obyvateľmi plánovanej zóny, na ktorom sú im predstavené pravidlá a projekt organizácie dopravy, ktorý môžu pripomienkovať. Ešte koncom minulého roka mesto predstavilo projekt v pripravovanej zóne v mestskej časti Dúbravka, v lokalite Podvornice-východ. V tejto lokalite, spolu so susednou lokalitou Záluhy-východ, tak pôjde o vôbec prvú zónu regulovaného parkovania v Dúbravke.

ZÓNA AJ PARKOVACÍ DOM V KARLOVEJ VSI

Na spustenie systému PAAS sa mesto pripravuje aj v susednej mestskej časti, v Karlovej Vsi, v lokalite Líščie údolie, ohraničenej ulicami Karloveská, Líščie údolie, Botanická a Svrčia. O projekte organizácie dopravy prebehli rozhovory s obyvateľkami a obyvateľmi rovnako koncom roka 2023.

V spolupráci s mestskou časťou Karlova Ves sa mestu podarilo dotiahnuť aj dlho pripravovaný projekt výstavby parkovacieho domu na Ulici Ľudovíta Fullu až do fázy realizácie. So stavebnými prácami sa začalo koncom januára; ako prvé prebiehalo vybúravanie plochy starého parkoviska, kde následne vyrastie parkovací dom. Samotná výstavba, z ktorej väčšinu financuje hlavné mesto, potrvá približne rok. V rámci projektu vznikne dvojpodlažný parkovací dom: jedno podlažie bude zapustené do svahu, druhé podlažie bude na úrovni súčasného parkoviska. Počet parkovacích miest sa zvýši takmer o polovicu, celkovo bude pre obyvateľov k dispozícii 72 miest a pribudne aj nová zeleň.

Koncom januára tohto roka začali aj práce na príprave záchytného parkoviska s približne 200 parkovacími miestami na mieste bývalého hotela Flóra v Areáli zdravia Zlaté piesky.

Aktuálne zóny PAAS. Ilustrácia: paas.sk

ROZŠIROVANIE AJ V RUŽINOVE A PETRŽALKE

Rozširovanie PAAS-u sa pripravuje aj v Ružinove, kde už PAAS funguje od roku 2022, kedy bola zaregulovaná lokalita Mlynské Nivy. V roku 2023 sa PAAS rozšíril aj v lokalite Štrkovcov a tento rok bude pokračovať v susednej časti Trávniky, ktorá spolu so Štrkovcom vytvorí jednu zónu. Projekt organizácie dopravy na Trávnikoch bol predstavený obyvateľkám a obyvateľom na stretnutí 5. februára 2024. Mesto pracuje tiež na rozširovaní PAAS-u v Petržalke a ďalších mestských častiach. Okrem toho pokračuje vo vylepšovaní systému PAAS, aby čo najlepšie zohľadňoval potreby Bratislavčaniek a Bratislavčanov na základe skúseností z prvých zón a spätnej väzby.

NOVÁ ZĽAVOVÁ KARTA

Jednou z prijatých zmien je i nová možnosť pre zraniteľné skupiny obyvateľiek a obyvateľov. Po konzultáciách s poskytovateľmi sociálnych služieb mesto navýšilo počet návštevných hodín pre prijímateľov sociálnej a zdravotnej starostlivosti na 750 hodín/rok. Zároveň začiatkom roka bola pre registrovaných poskytovateľov sociálnych služieb zavedená možnosť získať zľavovú parkovaciu kartu, s ktorou budú mať nárok na 90-percentnú zľavu z hodinového parkovného. Cieľom je uľahčiť poskytovanie sociálnych služieb ľuďom, ktorí sú odkázaní na domácu starostlivosť.

Okrem spúšťania nových zón v tomto roku mesto pripravuje aj ďalšie vylepšenia systému PAAS, napríklad zavedenie platieb parkovného cez SMS. **(voj)**

Typy parkovacích kariet: na čo slúžia, ako ich získate a využijete

Bratislavský
parkovací
asistent

paas

REZIDENTSKÁ

paas karta

**39 eur/rok
na prvé auto**

S RPK môže za ročný poplatok parkovať fyzická osoba s preukázateľným vzťahom k vozidlu a s trvalým pobytom v regulovanej zóne PAAS neobmedzene. Jeden rezident môže mať vydané maximálne tri rezidentské parkovacie karty na jeden byt v jednej zóne.

Získate ju online cez paas.sk – Získať kartu. Zaregistrujete sa v IT systéme, zadáte meno a rodné číslo. Systém doplní čo najviac ďalších údajov zo štátnych registrov. Ak bude treba, doplníte prílohy, podáte žiadosť a po overení vám príde e-mailom potvrdenie a odkaz na úhradu. Karta nie je fyzická, ale v podobe elektronického oprávnenia.

NÁVŠTEVNÍČKA

paas karta

zdarma

Ak máte RPK, dostanete aj návštevnícku kartu s možnosťou poskytnúť svojim návštevám 100 hodín/rok na bezplatné parkovanie. Ak RPK nemáte (parkujete vo vlastnej garáži alebo nemáte auto), získavate 200 hodín/rok pre návštevy. Ako ŤZP osoba s potrebou osobnej asistencie máte nárok na 750 hodín/rok pre návštevy.

Aby ste svoju návštevnícku kartu mohli využívať, najprv si ju musíte pridať do svojho profilu v aplikácii. Návod na pridanie návštevníckej karty do dostupných mobilných aplikácií nájdete na: www.paas.sk/casto-kladene-otazky/#navstevnicka.

Ak už čakáte návštevu a chcete jej poskytnúť kredit z vašej NPK, návšteva vám po zaparkovaní nahlási kód úseku parkovania (napr. 5001), svoje EČV (napr. BT123CD), začiatok a predpokladaný čas ukončenia parkovania. Zadáte údaje do mobilnej aplikácie, vytvoríte platný parkovací lístok v systéme v hodnote 0 eur, časový kredit sa z NPK odčítava po minútach.

BONUSOVÁ

paas karta

10 eur/rok

S BPK môžu obyvatelky či obyvatelia (s trvalým pobytom kdekoľvek v Bratislave a s preukázateľným vzťahom k vozidlu) parkovať 2 hodiny denne zdarma v regulovanej zóne PAAS (s výnimkou najdrahšieho tarifného pásma A – centrum mesta)

Použiť ju môžete aj cez parkomat, alebo si stiahnite jednu z dostupných mobilných aplikácií, ktoré nájdete na www.paas.sk/platba. Pri kúpe parkovacieho lístka zadáte EČV, na ktoré máte zakúpenú bonusovú kartu. Na začiatku parkovania je potrebné zvoliť si predpokladaný čas parkovania a na tento čas si zakúpiť parkovací lístok, ktorý (ak sa zmestí do 2 hodín) sa automaticky odráta z bezplatných bonusových hodín. Vždy si však musíte zakúpiť parkovací lístok za 0 eur, aby sa vaše EČV zaevidovalo v systéme a bolo pri kontrole vyhodnotené ako parkujúce s platným parkovacím lístkom.

Čas z bonusových 2 hodín sa odčítava po minútach. Nevyčerpané bonusové minúty sa neprenášajú do ďalších dní. Po vyčerpaní zľavy v danom dni (120 minút so 100 % zľavou) sa za parkovanie už platí štandardne, podľa tarify v danej časti zóny.

ABONENTSKÁ

paas karta

**týždenná od 12,50 po 40 eur,
mesačná od 50 do 160 eur
a ročná od 500 do 1 600 eur
podľa tarifného pásma**

S abonentskou kartou môže za vybraný poplatok parkovať neobmedzene v regulovanej zóne PAAS držiteľ živnostenského alebo iného oprávnenia podľa VZN hl. mesta SR Bratislavy o dočasnom parkovaní, ktorý má v danej zóne miesto podnikania, alebo fyzická osoba, ktorá tam vlastní nehnuteľnosť (ale nemusí tam mať trvalý pobyt). S jednou abonentskou kartou môže jej držiteľ parkovať iba jedno auto.

Všetky informácie nájdete
na webe paas.sk

Ako sa žilo v bratislavskej kaviarni naprieč storočiami

Bratislava, Pressburg, Pozsony. Mesto, ktoré začína stále odznova, ale minulosť ho aj tak vždy dobehne. Nová inscenácia Pozsony Dance Club Divadla Pavla Országha Hviezdoslava hovorí o osudoch a príbehoch hostí jednej kaviarne.

Príbeh kaviarne, ktorá sídli na Hviezdoslavovom námestí, sa začína v marci roku 1848, keď Lajos Kossuth, najznámejší predstaviteľ maďarského liberálneho hnutia, vyhlásil z balkóna hotela U zeleného stromu revolúciu. Pozsony Dance Club pripomenie divákovi prostredníctvom hudby a tanca 175 rokov našej histórie: od nacizmu cez komunizmus, sovietsku okupáciu, boj za slobodu, brutálne roky deväťdesiate až po unesený štát a pandémie a končí tesne po predčasných voľbách, na jeseň v roku 2023.

DOMOV PRE KAŽDÉHO

„Inscenácia sa snaží ukázať, že táto krajina má byť domovom pre kohokoľvek, kto je schopný akceptovať pravidlá štátu, ale neznamená to, že ten má byť určený etnicky alebo národnostne. Tým, že sme mestom, do ktorého sa sťahujú ľudia z okrajov do centra, tak tu vytvárajú spoločnosť, ktoré sa nie vždy stáva funkčným a vždy má tendenciu niekoho vyháňať, niekomu sa pomstiť. V inscenácii sme sa snažili nájsť zlomové momenty histórie mesta a krajiny a to, ako sa v nich slovenské obyvateľstvo zachovalo,“ hovorí Valeria Schulczová, autorka a režisérka hry, v ktorej sa predstavia Zuzana Kronerová,

Juraj Bača, Karol Csino, Juraj Hrčka, Peter Kadlečík, Bronislava Kováčiková či Martin Madej a Kristína Tormová a ďalší.

Témami inscenácie, ktorá je vyzroprávaná cez príbeh mesta a jedného konkrétneho miesta v ňom, sú aj rozdelená spoločnosť, nenávisť, poníženie, sklamanie, zrada, ale tiež empatia, nádej, odvaha či individuálna statočnosť. Rozprávajú o nich hostia kaviarne, v ktorej prežívajú svoje radosti a trápenia, nachádzajú a strácajú lásky, ilúzie a niekedy aj svoje životy.

ZABÚDAME, ČO SA DIALO

Spoluautorka a dramaturgička inscenácie Tereza Hladká hovorí, že pri tvorbe autorského textu sa síce inšpirovali konkrétnym miestom, „*no naša kaviareň je skôr metaforou časopriestoru, kde sa stretávajú naše vzájomne prepletené osudy. Predovšetkým sme chceli pomenovať fenomén našej kolektívnej pamäte a kolektívneho zabúdania. S určitosťou vieme, že sme trpeli tisíc rokov, ale zabúdame na to, čo sa stalo za posledné štyri,*“ dopĺňa Tereza Hladká. Ako symbol trvácnosti, ale i premeny, keď sa z niečoho nového stávajú len nejasné spomienky, si tvorcovia zvolili Hviezdoslavovo námestie, na ňom stojacu budovu súčasného hotela Carlton a historickú budovu Slovenského národného divadla. Okolo týchto miest denne chodíme a málokedy si uvedomujeme, že tu nemožno stoja dlhé roky ako svedkovia udalostí a ľudských osudov, ktoré si už dávno nikto nepamätá. Pripomínajú veľké historické zmeny. Ale aj to, že sme sa nezmenili, že sme sa nikam neposunuli. Postavami Pozsony Dance Club sme my všetci. Ocítame sa v priestore, v ktorom diskutujeme, hrajú nám pri tom do tanca a my sa nestíhame čudovať, ako rýchlo plynie čas a neúprosne sa menia dejiny.

Ide o prvú z dramaturgickej línie hier zameraných na mesto Bratislava, jej históriu a ľudí, ktorí v nej žili. Ambíciou aktuálnej divadelnej sezóny v DPOH a zámerom tvorcov je, okrem iného, aj snaha pochopiť našu minulosť, nebať sa za ňou obzrieť, konfrontovať ju, byť k nej kritický a nezatvárať pred ňou oči.

V spolupráci s DPOH

Pozsony Dance Club. Foto: Ľuboš Kotlár

Dva roky od začiatku vojny. Podujatia na podporu Ukrajiny

Po dvoch rokoch, odkedy bola Ukrajina vojensky napadnutá, sa v Bratislave, rovnako ako minulý rok, uskutoční viacero podujatí ako vyjadrenie spolupatričnosti a solidarity s našimi východnými susedmi.

Jedným z nich bude Koncert pre Ukrajinu, ktorý organizuje festival Pohoda. Organizátori chcú podujatím vyjadriť solidaritu s ľuďmi na Ukrajine a zároveň chcú podporiť ukrajinské umelkyne a umelcov, ktorí majú obmedzené možnosti vystupovať vo svojej rodnej krajine. Tento rok sa na Koncerte pre Ukrajinu predstavia hudobníci a hudobníčky z Ukrajiny, Slovenska a Česka. Koncert pre Ukrajinu sa začne 25. februára o 17:00 na Primáciálnom námestí v Bratislave a vstup pre verejnosť je voľný.

Druhé výročie vojenskej agresie na Ukrajine sa rozhodla pripomenúť aj Slovenská katolícka charita, ktorá pravidelne vysiela na Ukrajinu balíky humanitárnej pomoci, realizuje tam tiež psychologickú pomoc a na Slovensku aktívne pracuje s odíencami. Cieľom jej podujatia s názvom *Srdcom za mier* je vytvoriť srdce, ktoré by večer rozsvietilo centrum mesta. 22. februára bude na Hlavnom námestí v spolupráci s dobrovoľníkmi rozmiestnených viac ako 700 kahancov a uložených v tvare srdca. „Odsudzujeme akúkoľvek formu vojenskej agresie, súcitíme s obeťami a uvedomujeme si potrebu budovania mieru na celom svete,“ hovorí na margo podujatia generálny sekretár charity Miroslav Dzurech a pozýva verejnosť zúčastniť sa na spomienkovej akcii v podvečerných hodinách, kedy sviečky budú už horieť. V rovnakom čase bude spomienkové podujatie prebiehať aj vo Viedni, kde sa konalo aj vlani, a ktorým sa Slovenská katolícka charita inšpirovala. **(luc)**

Podujatia (nielen) pre Ukrajincov v Asistenčnom centre pomoci Bottova:

- **8. február o 13:00. Premietanie filmu Emília** (v slovenskom jazyku).
- **14. február o 10:00 Divadelný workshop v spolupráci s Féder Teáter.** Hráte sa radi so zvieratkami? Priznajte sa, kto z vás už poľahal mačku za chvost? Našej hrdinke sa také veci ohromne pozdávajú, preto ju zvieratká u starej mamy nazvali Krutá Marta. Hravé čítanie vás zavedie ku starej mame, kde je zvierat plný dvor. Tie si pre Martu prichystajú jedno veľké prekvapenie. Interaktívne čítanie z knižky Mareka Vadasa a Danky Olejníkovej pre všetky deti, ale aj dospelých (potreba registrácie na <https://forms.office.com/e/hZUxDaAfQK>).
- **20. február. Workshop organizácie zodpovednosti výrobcov Natur-pack**, počas ktorého sa naučíte správnej separácii odpadov.
- **13. marec. Divadelný workshop v spolupráci s Féder Teáter** (téma workshopu bude známa neskôr).
- **20. marec. Divadelné predstavenie v spolupráci s Féder Teáter** (názov predstavenia bude známy neskôr).

Viac informácií nájdete na facebookovom profile Asistenčného centra pomoci Bottova.

Концерт для України

Koncert pre Ukrajinu

25.2.2024

Primáciálne námestie, Bratislava

17:00

Головна площа, Братислава

Do Bratislavy opäť prídu svetové filmárske hviezdy

Na podujatí vždy prebiehajú aj diskusie. Foto: Robert Tappert

Strihač filmu *Americká krása* Tariq Anwar, Rúnar Rúnarsson, jeden z najoceňovanejších režisérov krátkych filmov súčasnosti, či Peter Suschitzky, ktorý sa podieľal na vzniku kultových filmov ako *Star Wars* či *The Rocky Horror Picture Show*. Títo a mnohí ďalší uznávaní filmári prídu do Bratislavy na 11. ročník podujatia Visegrad Film Forum, plného neformálnych stretnutí a diskusií, prednášok a premietaní filmov, ktoré bude prebiehať 13. až 16. marca v Bratislave.

„Sme radi, že Visegrad Film Forum aj po desiatich rokoch svojej existencie naďalej poskytuje jedinečnú platformu na výmenu vedomostí a motivácie medzi etablovanými filmármi a tými, ktorí v tomto odvetví len začínajú alebo tými, ktorí chcú nahliadnuť do tvorby výnimočných filmov,“ hovorí riaditeľ Visegrad Film Forum Jakub Viktorín. Podujatie poskytuje neformálne vzdelávanie a príležitosti na vytváranie sietí pre široké medzinárodné publikum. Účastníci si užijú štyri úžasné dni podnetných diskusií, prednášok, networkingu, premietania študentských filmov a zaujímavých filmových projektov.

STRIHAČ AMERICKEJ KRÁSY

Počas podujatia prídu do Bratislavy britsko-americký filmový strihač indického

pôvodu Tariq Anwar, ktorý počas svojej 40-ročnej kariéry strihal mnoho snímok – od dokumentov BBC až po hrané filmy, ako je napríklad Oscarom ocenená *Americká krása* (1999) alebo *Revolutionary road* (2008). Spolupracoval aj s mnohými svetovými režisérmi vrátane Sama Mendesa, Dannyho Boyla a Roberta De Nira a okrem dvoch cien BAFTA získal aj Európsku filmovú cenu za strih filmu *Kráľova reč* (2010).

Na podujatia zavíta aj pravdepodobne najoceňovanejší režisér krátkych filmov svojej doby, Rúnar Rúnarsson z Islandu. Debutoval celovečerným filmom *Volcano* (2011), ktorý bol vybraný do Cannes Directors' Fortnight. *Volcano* sa stal miláčikom festivalu a pozbieral 17 medzinárodných ocenení. Rúnarssonov najnovší celovečerný film *Echo* (2019) získal v Locarne dve ceny. Rúnar bol aj scenáristom filmu *Samota* (2023) islandsko-slovensko-francúzskej koprodukcie, ktorý mal premiéru na filmovom festivale v Toronte. A v neposlednom rade sa môžete tešiť na britského kameramana a fotografa Petra Suschitzkeho, A.S.C. Spomedzi 50 filmov, na ktorých sa podieľal, patria medzi jeho najznámejšie diela kultové klasiky ako *Star Wars: Impérium vracia úder* (1980), *The Rocky Horror Picture Show* (1975), *Mars útočí!* (1996) a neskoršie filmy Davida Cronenberga od roku 1988 ako *Crash* (1996), *eXistenZ* (1999) či *Eastern Promises* (2007).

PREHLIADKA ŠTUDENSKÝCH FILMOV

Visegrad Film Forum opäť predstaví aj filmy študentov svojich partnerských filmových škôl. Po projekciách budú nasledovať diskusie o kinematografii ako celku, o okolnostiach, za ktorých jednotlivé filmy vznikali, a o odbornej príprave na vybraných vzdelávacích inštitúciách. Na podujatí sa zúčastnia tieto školy V4: ELTE, Budapešť, Maďarsko; UTB Zlín, Česká republika; Filmová škola v Lodži, Poľsko; VŠMU Bratislava, Slovensko. Visegrad Film Forum už od roku 2019 úzko spolupracuje s Medzinárodným filmovým festivalom FEBIOFEST Bratislava (13. – 19. marca) – cinepassy zakúpené na nezávislé filmárske podujatie platia aj na obľúbený festival.

V spolupráci s Visegrad Film Forum

Jar v meste opäť ovládnu významné bežecké podujatia

Začiatok jari v Bratislave sa v minulosti vždy zvykol spájať aj s dvomi obľúbenými bežeckými podujatiami. A inak to nebude ani v tomto roku. Významné preteky ČSOB Bratislava marathon (6. a 7. apríla) a TIPOS Národný beh Devín – Bratislava (14. apríla) sa opäť odohrajú vo svojom klasickom termíne. Na čo sa môžete tento rok tešiť?

Už v minulom roku sa ukázalo, že chuť ľudí behať a zúčastňovať sa na bežeckých podujatiach je veľká. „Ukazujú to aj predbežné čísla prihlásených. Už koncom januára bolo prihlásených viac ako 5-tisíc bežcov z 35 rôznych krajín sveta a tento počet stále stúpa. Najväčšie zastúpenie majú slovenskí bežci, ale tento rok vnímame výrazný nárast účastníkov zo zahraničia: okrem Českej republiky sú to najmä pretekári Rakúska, Poľska, Maďarska, Veľkej Británie, Nemecka a ďalších krajín,“ vysvetľuje Jozef Pukalovič, organizátor podujatia ČSOB Bratislava marathon, ktoré je považované za medzinárodné podujatie. Zásadné zmeny na trase nebudú, organizátori však pripravujú mierne vylepšenia.

PRIESTUPNÝ ROK SPOJÍ BEŽCOV

To, že ľudia majú chuť behať, ukázala séria štyroch zimných behov, ktoré patria k príprave na maratón: na každom z pretekov sa zúčastnilo o 300 – 400 ľudí viac ako minulý rok.

Tento rok však bude príprava na podujatie ešte o niečo špeciálnejšia. „Raz za štyri roky, počas 29. februára, pripravujeme špeciálny Leap Day Run. Aj tento rok sme dali dokopy kolegyné a kolegov zo spriaznených bežeckých skupín z celej Európy. V tento deň o 19:00 sa bude zhodne bežať v Prahe, Viedni, Londýne a Bratislave. Netreba sa prihlasovať, zapojiť sa môže ktokoľvek. Miesto stretnutia bude ešte upresnené,“ vysvetľuje Pukalovič.

Tento rok organizátori do prípravných podujatí zapojili aj deti. Od januára prebiehajú Školské maratónske hry. „Očakávame, že celkovo sa zapojí približne 1 000 detí zo 180 škôl, ktoré absolvujú 7 kvalifikačných kôl. To finálové sa bude konať práve počas maratónskeho týždňa – v stredu 3. apríla,“ hovorí Pukalovič.

V rámci hlavného podujatia, ktoré sa koná cez

ČSOB Bratislava Marathon. Foto: archív podujatia

Bratislava marathon – disciplíny:

- preteky ležúňov (5 m), detské behy (300 m – 1 600 m), minimaratón (4,2 km), senior run & walk (4,2 km), desiatka (10 km), maratón, polmaratón, štafetový maratón a štafetový polmaratón.

Národný beh Devín – Bratislava – trasy:

- Hlavný beh (11 625 m), Malý Devín (2 800 m).

víkend, je opäť pripravený program pre deti, dospelých, ale aj pre seniorov. Veľkým lákadlom tohto ročníka budú aj Majstrovstvá Slovenska v polmaratóne, ktoré budú prebiehať práve počas nedele 7. apríla, kedy sa beží vo všetkých hlavných disciplínach.

NÁRODNÝ BEH DEVÍN – BRATISLAVA

Kým 19. ročník bratislavského maratónu štartuje aj končí pri Dunaji, TIPOS Národný beh Devín – Bratislava so 76-ročnou tradíciou začína pod devínskym bralom a končí v centre mesta. Trasa bude teda rovnaká ako v minulom roku. „Bežcom však opäť chceme spríjemniť ich čas na trati a takisto chceme pre ich sprievod vytvoriť zaujímavé zázemie v cieľi,“ potvrdzuje za organizátora dlhoročného bežeckého podujatia Tomáš Molnár. Cieľom je opäť prilákať čo najviac detí na disciplínu Malý Devín. **(luc)**

Vlk euroázijský v bratislavskej zoo. Foto: Marek Velčák

ZOO Bratislava má novú vlčiu svorku i ďalšie prírastky

Do vlčieho výbehu v ZOO Bratislava pribudla nová svorka piatich jedincov vlka eurázijského. Do mestskej zoologickej záhrady však môžete prísť obdivovať aj ďalšie nové prírastky.

Nová vlčia svorka prišla do Bratislavy z holandskej zoo Dierenpark v Amersfoorte začiatkom januára. „Svorka má päť členov, 9-ročný rodičovský pár a troch synov narodených v rokoch 2019, 2020 a 2021. Bezprostredne po príchode do zoo boli vlky vypustené do výbehu, ktorý sa nachádza v časti areálu Karpatský les. Nakoľko tieto vlky absolvovali pomerne dlhú cestu do neznámeho prostredia, potrebovali, aby sme im dopriali pokoj na udomácnenie sa. Hneď po vypustení intenzívne monitorovali a skúmali celý výbeh, no na svoj nový životný priestor si pomerne rýchlo zvykli,“ vysvetľuje ich adaptáciu zoologička Magdaléna Hadová. Chov vlka eurázijského (*Canis lupus lupus*) je v rámci zoologických záhrad pôsobiacich v Európe riadený koordinátorom chovu. A práve koordinátor odporučil presun zvierať z holandskej zoo do ZOO Bratislava.

NOVÍ OBYVATELIA KARPATSKÉHO LESA

Od vzniku ZOO Bratislava bol vlk eurázijský súčasťou kolekcie zvierat až do začiatku 80. rokov. Vtedy bol pôvodný výbeh vlkov odstránený pre výstavbu kanalizačného zberača a diaľničnej prípojky. Následne bol chov vlkov eurázijských obnovený v roku 2006 a trvá až do súčasnosti. Výbeh vlkov v súčasnej lesnej časti ZOO Bratislava bol otvorený v roku 2017 a obývalo ho spolu 6 jedincov

žijúcich v dvoch svorkách. Koncom októbra však vo vysokom veku uhynul posledný vlk. Vo výbehu sa preto na jeseň minulého roka zrealizovalo veľké upratovanie, s ktorým pomohlo 60 dobrovoľníkov. Výbeh sa vyčistil od náletových drevín a kríkov, prekontrolovalo sa oplotenie a prístrešky pre zvieratá.

O tomto druhu je známe, že najvyššie vo svorke stojí takzvaný alfa pár, ktorý tvorí samec a samica, zvyčajne rodičia celej svorky. Pod nimi sa nachádza beta pár. Ostatní sú neutrálni členovia svorky a posledný je omega. Vlčatá tvoria vlastnú malú svorku, a tak sa učia sociálnym návykom a chápaniu fungovania svorky. Dorozumievajú sa štekaním, vrčaním, zavýjaním a rečou tela. Ich najdôležitejšími zmyslami sú čuch, sluch a zrak. Do zoologických záhrad nie je možné umiestňovať vlky eurázijské z voľnej prírody.

ĎALŠIE NOVÉ PRÍRASTKY

V ZOO Bratislava nájdete od nového roka nové jedince a aj nové druhy zvierat. Rozšírila sa najmä zbierka teráriových zvierat o pozoruhodné bezstavovce, žaby či plazy. Zaujímavým je had s nosom – heterodon nosatý, či výrazne na zeleno sfarbená jašterica, felzuma madagaskarská. Pribudla aj rohatka ozdobná, nazývaná aj žaba Pacman, pripomínajúca postavičku z videohry. Stádo lám alpák sa rozrástlo o novú samicu so vzácnym modrým sfarbením. Prvého mláďatka roku 2024 sme sa v zoo v januári nedočkali – veríme, že sa to vo februári zmení.

V spolupráci so ZOO Bratislava

Bratislava očami mestských poslancov

Dárius Krajčír

Som presvedčený, že nielen očami nás, poslancov, ale väčšiny Bratislavčanov, je dnes najdôležitejšou úlohou mesta budovanie efektívnej a funkčnej dopravy z hľadiska jej infraštruktúry či verejnej mestskej dopravy. Pretože funkčná doprava je obehovým systémom každého mesta. A ak ten nefunguje, ako má, trpí tým telo ako celok a každá jeho časť.

Mestská časť Devínska Nová Ves, ktorú zastupujem aj ako starosta, dlhodobo predkladá na stôl projekt turbo-okružnej križovatky s budúcim predĺžením Eisnerovej ulice. Je to najdôležitejšia spojnica Devínskej Novej Vsi s mestom pre desaťtisíce ľudí, ktorá je chronicky poddimenzovaná, v zlom technickom stave a je častým miestom dopravných nehôd. Rokujeme o tomto projekte s vedením mesta dlhodobo a zo strany Devínskej Novej Vsi je všetko pripravené, aby sme sa pustili do realizácie tohto neurgického bodu dopravy v Bratislave. Schválenie tohto projektu je prisľúbené

na najbližšom mestskom zastupiteľstve a verím, že sa konečne pohnú ľady.

Podobne sa, žiaľ, preťahujú aj opravy ciest, ktoré sú v kompetencii hlavného mesta, nie mestskej časti. Často oprávime cesty v Devínskej Novej Vsi, ale musíme ich napojiť na dopravné tepny, ktoré sú v katastrofálnom stave.

Ešte dôležitejšia je verejná hromadná doprava, ktorú využívajú státisíce ľudí denne. Súhlasím s mnohými názormi, že nafukovať cesty nevieme donekonečna. Ale som jednoznačne zástancom riešení, v ktorých sa obyvateľom Bratislavy vytvára pozitívne prostredie a podmienky, aby viac využívali mestskú hromadnú dopravu, nie naopak.

Žiaľ, mesto Bratislava sa vydalo presne opačným smerom. Miesto podpory mestskej hromadnej dopravy sa rozhodlo ju zdražiť a osekať mnohé spoje, na čo doplatili mnohí obyvatelia aj v našej mestskej časti Devínska Nová Ves. Mal som niekoľko rokovaní a stretnutí s predstaviteľmi nášho mesta aj Dopravného podniku Bratislava: v mnohom mi dali za pravdu, ale stále budem bojovať za vrátenie stavu, intenzity a obslužnosti mestskej hromadnej dopravy aspoň na úroveň spred septembra 2023.

**„Popri práci v mestskej
polícii sa môžem
stále naplno venovať
aj športu.“**

Výberové konanie otvorené
do 15. 3. 2024

Pridaj sa k nám a buď aj ty
súčasťou bezpečnej Bratislavy

budpolicajt.sk

Vystúpenie speváckeho zboru ELPIDA z Českej republiky. Foto: Marek Velček

Seniori sa môžu obrátiť na Radu primátora pre starších obyvateľov

Pripravila: Lucia Čížová

Je možné zmeniť pohľad na starobu a starnutie? Odpoveď aj na túto otázku sa dozvedeli účastníci a účastníčky prvého verejného zasadnutia Rady primátora pre práva starších obyvateľov, ktoré sa uskutočnilo koncom minulého roka v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca. Témou zasadnutia bolo Vzdelávanie a aktivizácia starších obyvateľov, ako aj prenos dobrej praxe v tejto oblasti. Pretože radosť z pohybu, spevu, vzdelávania či učenia sa nových vecí je tým najlepším receptom, ako aktívne starnúť.

Rada primátora pre práva starších obyvateľov je stálym poradným orgánom primátora Bratislavy pri riešení otázok postavenia starších obyvateľov na území hlavného mesta, zvyšovania kvality ich života a pri zabezpečovaní užšej spolupráce so zainteresovanými subjektmi. Riadi sa schváleným štatútom a jej uznesenia sú predkladané Komisii sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania, prípadne inej vecne príslušnej komisii hlavného mesta. „Možno si obyvatelky a obyvatelia tento poradný orgán pamätajú ešte pod názvom Rada seniorov. Rada však prešla v minulom roku zmenami, ktoré súviseli s ukončením prvého mandátu primátora a následným zaniknutím mandátov členov a členiek rady koncom roka 2022. Preto bolo vhodné spojiť proces vymenovania nových členov a členiek proces zmenami v štatúte rady, ktorých potreba

bola identifikovaná ako nevyhnutná, a to najmä vytvorenie podmienok pre aktivizáciu členov a členiek rady, umožnenie aktívnejšej spolupráce medzi mestom a členmi a členkami rady a využitie proaktívnej činnosti proseniorských organizácií, ktoré dostali možnosť tiež nominovať svojich zástupcov,“ vysvetľuje Ingrid Tomešová z oddelenia sociálnej podpory pre seniorov a ľudí so znevýhodnením.

NOVINKY V RADE

Predsedníčkou rady je viceprimátorka pre sociálnu oblasť Lenka Antalová Plavuchová a členovia rady sú nominovaní starostami mestských častí a proseniorskými organizáciami alebo organizáciami, ktoré sa venujú medzigeneračným aktivitám, aktívnemu starnutiu a pôsobia v meste. Zmena priniesla aj zabezpečenie väčšej plurality názorov v rade. „Medzi 25 členmi a členkami je zástupca siete denných centier, zástupca starších obyvateľov, zástupca proseniorskej organizácie či odborníci v oblasti kvality života starších obyvateľov, alebo osôb so zdravotným znevýhodnením,“ potvrdzuje Tomešová.

Ak ste staršia obyvateľka alebo obyvateľ Bratislavy, môžete sa obrátiť so svojimi podnetmi aj na člena alebo členku rady, ktorí zastupujú vašu mestskú časť alebo proseniorskú organizáciu. „Podnet by sa mal týkať otázok postavenia starších obyvateľov na území hlavného mesta alebo zvyšovania kvality ich života. Jednotlivé kontakty na členov či členky rady nájdete zverejnené na webe mesta,“ hovorí Tomešová.

PROGRAM VEREJNÉHO ZASADNUTIA

Rada v roku 2023 zasadala trikrát a venovala sa aj témam ako je prístupnosť mesta Bratislavy – mesta bez bariér, mestská hromadná doprava a jej vplyv na starších obyvateľov. V decembri sa v Zrkadlovej sieni uskutočnilo vôbec prvé verejné zasadnutie rady, a to na tému Vzdelávanie a aktivizácia starších obyvateľov. Okrem členov a členiek rady sa zasadnutia zúčastnili zástupcovia prose- niorských a medzigeneračných organizácií, zástupcovia mestských častí, členovia či členky denných centier, študenti a študentky univerzít tretieho veku v Bratislave, starší obyvatelia a obyvateľky Bratislavy. „Cieľom zasadnutia bolo prepojiť hlas obyvateľov, odbor- níkov v oblasti vzdelávania a aktivizácie starších obyvateľov s prácou členov a členiek rady tak, aby ich odporúčania primátorovi a mestskému zastu- pitelstvu vychádzali z potrieb starších ľudí, ako aj prenosu dobrej praxe proseniorským a medzi- generačným organizáciám,“ dodáva Tomešová.

Možnosti pre aktívne trávenie času a svoje skúsenosti účastníkom na zasadnutí predsta- vili Centrum aktívneho starnutia – kompetenč- né centrum pre pohybovú aktivitu, prevenciu a podporu zdravia seniorov, Mestská knižnica Bratislava a Univerzita tretieho veku pri Centre celoživotného vzdelávania Ekonomickej univerzity v Bratislave. To, že inšpirácie k nám

Neformálne rozhovory medzi účastníkmi prebiehali aj cez prestávku. Foto: Marek Velček

môžu prichádzať aj zo zahraničia, potvrdili počas podujatia zástupcovia českej organizácie ELPIDA, ktorá už vyše 20 rokov realizuje projekty na podporu aktívneho starnutia a spre- vádza starších obyvateľov a obyvateľky počas náročných životných situácií. Prednedávnom spustili novú vzdelávaciu platformu pre e-lear- ning – Elbot, ktorá je bezplatne dostupná aj pre slovenských užívateľov. V Bratislave predstavili svoju lektorskú akadémiu SEFTE (Friendly Teacher) a projekt „Lektørem | Dánsky model“.

Rada zasadá štyrikrát za rok, prvé zasadnutie v roku 2024 je naplánované na 12. februára.

Program proseniorských organizácií

► SENIORI V POHYBE, o. z., 27.2, 10:00 – 11:00, Nová Cvernovka, Račianska 78

Ukážková hodina žonglovania. Spolu budeme tré- novávať postreh, trpezlivosť a reflexy.

www.seniorivpohybe.sk

► CENTRUM RODINY, 11.3., 10:00 – 12:00, Bazov- ského 6.

Interaktívny workshop, ktorý hravou for- mou ponúkne prehľad základných pojmov z rýchlo sa meniaceho sveta informácií.

www.centrumrodiny.sk

► AKTIVITKA, o. z., Herlianska 45

Aj v tomto roku ponúka programy, kto- ré sa konajú pravidelne: tréningy aktívá- cie pamäti, cvičenia na stoličkách, tvorivé dielne, stretnutia. www.aktivitka.sk

► MOSTY POMOCI, Fedinova 6

Bezplatné prednášky pre opatrovateľov v domá- cnosti. Zoznam a presný termín nájdete na strán- kach Mosty pomoci. Možnosť účasti aj online.

www.mostypomoci.sk

BRIS-

Už 20 rokov spolu
tvoríme kultúrne mesto

Staňte sa súčasťou Bratislavského kultúrneho leta 2024!

WWW.OPENCALL.SK

OPEN CALL

POZOR! Uzávierka žiadostí Open Call 1 – Podpora a spolupráca je 28. februára
pre podujatia realizované od 1. 6. do 30. 9.

What you should know about living in the city. Selection of texts from the journal in the English language

New public spaces being renewed

The completed public space revitalisation projects include, for example, the Žufet Buffet on Partizánská lúka, the Prügerka community house in the Prüger-Wallner Garden or the Michael's Tower. Currently, works are also being completed on the so-called Living Places - spaces on Kazanská, Legionárská and Dunajská Streets.

► See pages 6-7

Bratislava “fašiangy” (carnivals) are back

Children's carnival parade, mask competition, dance workshops and evening carnival party for all. On Saturday, 10 February, for the second time, the Bratislava “fašiangy” event will take place in the Old Market Hall and on the square Námestie nežnej revolúcie. You can look forward to a varied programme for young and old, as well as to the typical carnival meal - “šišky” (doughnuts).

► See page 10

Public transport developing

More frequent, more comfortable and more environmentally friendly: in the new year, public transport travel will improve even more. MEGAtrolleybuses with a much larger passenger capacity will be introduced on line 71. Single-articulated hybrid trolleybuses will be used on the airport line 61, which will run more frequently. New articulated 18-metre trolleybuses with battery drive will be deployed on line 40.

► More on page 12 – 13

Mulch and libraries from Bratislava's Christmas trees

For the fourth time, fenced spaces were set up to dispose of undecorated live Christmas trees. Once again, Bratislava residents were able to contribute to cleanliness and sustainability in the city by using more than 650 fenced spaces in every district of the city. From mid-December to the end of January, xx thousand trees were collected in Bratislava, i. e., xx tons.

► More on page 21

PAAS expansion in 2024

Last year, the city launched 6 zones of regulated parking in different city districts. This year, the city will continue to expand PAAS (parking assistant) with more zones - new zones will be added in Dúbravka, Ružinov, Petržalka and Karlova Ves, where the construction of a parking house has already begun. In addition to the launch of new zones, the city is also preparing other improvements to the PAAS system, such as the introduction of parking fee payments via text message.

► More on page 24

Spring in the city again be dominated by major running events

The beginning of spring in Bratislava has always been associated with two popular running events. And this year will be no different. The important ČSOB Bratislava Marathon (6 and 7 April) and TIPOS National Run Devín-Bratislava (14 April) will take place on their classic dates. As far as the preparatory events and programme are concerned, there is a lot to look forward to.

► See page 29

Що варто знати про життя у місті? Добірка текстів з журналу українською мовою

Реконструюються нові громадські простори

До завершених проектів ревіталізації публічного простору відносяться, наприклад, Буфет Жуфет (Bufet Žufet) на Партизанській галявині (Partizánskej lúke), будинок побуту «Пругерка» (Prugerka) у саду Пругер-Валнера (Pruger-Wallnerovej záhrade) та Михайлівські ворота (Michalská veža). Також завершується робота над "Жилими просторами" - просторами на Казанській (Kazanskej), Леґіонарській (Legionárskej) та Дунайській (Dunajskej) вулицях.

► **Більше на стр. 6 – 7**

Братиславські карнавали повертаються

Дитячий карнавальний парад, змагання масок, танцювальні майстер-класи та вечірні карнавальні розваги для всіх. У суботу, 10 лютого, в залі Старого ринку (Starej Tržnice) і на площі Ніжної революції (Námestí nežnej revolúcie) вже вдруге буде проведено захід Братиславського карнавалу (Bratislavské fašiangy). На додаток до різноманітної програми для дітей та дорослих, на вас чекає типове карнавальне частування - запашні пундики.

► **Більше на стр. 10**

Громадський транспорт розвивається

Частіше, комфортніше та екологічніше: у новому році проїзд у громадському транспорті стане ще кращим. На 71-му маршруті з'являться МЕГАтролейбуси зі значно більшою пасажиромісткістю. Гібридні тролейбуси з одним шарніром прямують до аеропорту на 61-му маршруті, який курсуватиме частіше. На 40-му маршруті з'являться нові шарнірно-з'єднані 18-метрові тролейбуси з акумуляторним живленням.

► **Більше на стр. 12 – 13**

Братиславські ялинки перетворилися на мульчу, а також згодом стануть бібліотеками

Вже вчетверте загорожі стануть місцем для виставлення прикрашених живих новорічних ялинок. Мешканці Братислави вкотре змогли зробити свій внесок у чистоту та сталий розвиток міста і використати понад 650 загорож у кожному районі міста. З середини грудня до кінця січня Братислава зібрала XX тисяч дерев, що становить XX тонн.

► **Більше на стр. 21**

У 2024 році PAAS продовжить розширюватися

Минулого року місто запустило 6 зон регульованого паркування у різних районах міста. У цьому році місто продовжить розширювати PAAS, вона з'явиться у таких районах як Дубравка (Dubravka), Ружинов (Ružinov), Петржалка (Petržalka) і Карлова Вес (Karlova Ves), де вже розпочато будівництво паркінгу. Окрім запуску нових зон цього року, місто також готує інші вдосконалення системи PAAS, наприклад, введення оплати за паркування за допомогою СМС-повідомлення.

► **Більше на стр. 24**

Навесні в місті знову пройдуть великі бігові події

У минулому, початок весни в Братиславі завжди асоціювався з двома улюбленими біговими заходами. Цього року виключення не буде. Важливі забіги: Чехословацький комерційний банк Братислава марафон (ČSOB Bratislava marathon) (6 та 7 квітня) та TIPOS Національний забіг Девін Братислава (TIPOS Národný beh Devín Bratislava) (14 квітня) знову відбудуться у свої звичні дати. Що стосується підготовчих заходів та програми - є на що з нетерпінням чекати.

► **Більше на стр. 29**

За переклад на українську мову дякуємо Владі Куценко.

KONVERGENCIE

**Štvrtok 22. 2.
– nedeľa 25. 2. 2024**

Zimná edícia festivalu venovaná Mozartovej komornej hudbe. Viac na s. 19.
Miesto: Slovenská národná galéria, Rázusovo nábrežie 2

Viac info: www.konvergenzie.sk
www.facebook.com/konvergenzie

SAXOPHOBIA BRATISLAVA

**Štvrtok 29. 2.
– nedeľa 3. 3. 2024**

Festival, ktorý každoročne prináša publiku saxofón trochu inak – ako plnohodnotný nástroj klasickej i súčasnej hudby. Majstrovské kurzy povedú špičkoví zahraniční umelci a tešiť sa možno na dva veľké koncerty: Galakonzert majstrov saxofónu (2. 3. o 19:00 v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca) a na Koncert 80-členného saxofónového orchestra (3. 3. o 19:00 v Slovenskom rozhlase).

Viac info:
www.facebook.com/saxophobiaBA

TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC

**Pondelok 4. 3.
– nedeľa 10. 3. 2024**

25. ročník celoslovenského podujatia, ktoré upriamuje pozornosť na knihy v súčasnej dobe potláčané používaním tabletov a moderných technológií. Príďte do knižnice, kde na vás čaká množstvo príbehov, ale aj podujatí.

Viac info: www.sakba.sk

VISEGRAD FILM FORUM

**Streda 13. 3.
– sobota 16. 3. 2024**

Štyri dni plné neformálnych stretnutí, diskusií, prednášok a premietaní filmov. Viac na s. 28.
Miesto: Filmová a televízna fakulta VŠMU, Svoradova 2

Viac info: www.facebook.com/VisegradFilmForum

FEBIOFEST BRATISLAVA

**Streda 13. 3.
– utorok 19. 3. 2024**

31. medzinárodný filmový festival sa uskutoční v zrekonštruovaných priestoroch kina Lumière a opäť prinesie súčasné i archívne snímky z domova i zo zahraničia. Hlavným organizátorom festivalu je Slovenský filmový ústav (SFÚ) v spolupráci s Asociáciou slovenských filmových klubov (ASFK).

Viac info: www.facebook.com/Febiofest.sk

COMICS SALON & ANIME SHOW

**Piatok 22. 3.
– nedeľa 24. 3. 2024**

17. ročník medzinárodného festivalu popkultúry: comics, anime, hry, japonská kultúra, kpop, sci-fi, fantasy či horor.
Miesto: Dom kultúry Ružinov, Ružinovská 28

Viac info: www.comics-salon.sk

BRATISLAVA SPRING MUSIC FESTIVAL

**Nedeľa 24. 3.
– streda 27. 3. 2024**

Medzinárodný festival pre mládežnícke a dospelé spevácke zbory a orchestre. Účasť prihlásili súbory z Dánska, Litvy, Slovinska, Ukrajiny a Slovenska.
Miesto: Koncertná sieň Klarisky, Klariská 1

Viac info: www.choral-music.sk
www.bkis.sk/podujatia

Ďalšie podujatia – výber

KONCERTY

Štvrtok 8. 2. 2024

19:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenská filharmónia

D. Raiskin (dirigent), L. Marušić (klavír) / F. Schubert, L. van Beethoven, F. Schmidt

Piatok 9. 2. 2024

17:00 / SD Nivy, Súťažná 18

Bratislava Hot Serenaders

Orchester hot-jazzovej hudby 20. a 30. rokov 20. storočia

Utorok 13. 2. 2024

19:00 / Stĺpová sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenský komorný orchester

E. Danel (umelecký vedúci), L. Fančovič (altový saxofón), J. Bartoš (trúbka) / E. Hagerup Grieg, L. E. Larsson, Ľ. Čekovská, J. Rivier

Sobota 17. 2. 2024

16:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Príbeh hudby Slovenskej filharmónie

Slovenská filharmónia, Slovenský filharmonický zbor, Bratislavský chlapčenský zbor, J. Rozehnal (zbormajster), G. Rovňák (dirigent, moderátor), M. Rovňáková (zbormajsterka)

17:00 / Koncertná sieň Klarisky, Klariská 1

happANYng

Netradičný koncert hudobnej skupiny The AnyOne spojený s vernisážou obrazov z tvorby Pavla Cesnarka. Viac info: www.bkis.sk/podujatia

Štvrtok 23. 2. 2024

19:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenský filharmonický zbor

Z. Kocsis-Holper (zbormajster), T. Nemeč (klavír) /

Human and divine, B. Bartók, A. Dvořák, J. Brahms, E. Whitacre, Z. Kodály, G. Orbán, L. Gyöngyösi, Z. Lukáš

Nedeľa 25. 2. 2024

15:00 / nová budova SND, Operný salón, Pribinova 17
Britten & Mendelssohn
 Komorný koncert z tvorby B. Brittena, F. Mendelssohna-Bartholdyho a P. Macha

Piatok 1. 3. 2024

19:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenská filharmónia, Slovenský filharmonický zbor (ženská časť), Bratislavský chlapčenský zbor

J. Valčuha (dirigent), J. Rozehnal (zbormajster), M. Rovňáková (zbormajsterka), G. Rovňák (zbormajster), E. Pavlů (alt) / G. Mahler

Utorok 12. 3. 2024

19:00 / Malá sála SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1
Klavírný recitál – ěrik le Sage
 G. Fauré, R. Schumann

Štvrtok 14. 3. 2024

19:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenská filharmónia

R. Baborák (dirigent, lesný roh) / J. Brahms, R. Baborák, C. Franck

Utorok 19. 3. 2024

20:00 / Koncertná sieň Klarisky, Klariská 1
Bakalársky zborový koncert

Účinkujú: O. Diachenko – UA (dirigentka), V. Kuschnierov – UA (dirigent), Spevácky zbor Apollo.
 Viac info: www.bkis.sk/podujatia

Streda 20. 3. 2024

18:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Symfonický orchester Vysokej školy múzických umení v Bratislave

M. Lejava (dirigent), A. Kydora (klavír), K. Borbat (klavír), M. Pavlík (husle) / Th. Adès, F. Poulenc, J. Sibelius, J. Brahms

Piatok 22. 3. 2024

19:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenská filharmónia

R. Numajiri (dirigent), M. Lapšanský (klavír), I. Gajan (klavír) / F. Delius, W. A. Mozart, R. Schumann

Nedeľa 24. 3. 2024

15:00 / Katedrála sv. Martina, Rudnayovo nám. 1
Slovenský komorný orchester

E. Danel (umelecký vedúci) / J. Haydn: Sedem posledných slov nášho Spasiteľa na križi

Štvrtok 28. 3. 2024

19:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenská filharmónia, Slovenský filharmonický zbor

O. Olos (dirigent), J. Rozehnal (zbormajster), E. Hornyáková (soprán), J. Kurucová (mezzosoprán), P. Bršlík (tenor), D. Szendiuch (bas) / A. Dvořák

DIVADLO

Streda 7. 2. 2024

19:00 / nová budova SND, Sála opery a baletu, Pribinova 17

Carmina Burana

Scénická kantáta Carla Orffa v choreografii Edwarda Cluga. Dramaturgický úvod 30 minút pred predstavením v Opernom salóne

Štvrtok 8. 2. 2024

19:30 / Divadlo GUaGU, Františkánske nám. 1

Riaditeľky zemegule

V. Klimáček / Tri generácie slovenských herečiek v brilantnej komédii o intímnom aj verejnom svete okolo nás

Piatok 9. 2. 2024

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Generácia Z: Sused, ktorého nechcem

Autorská inscenácia DPOH zameraná predovšetkým na mladého diváka. Kto a ako ich ovplyvňuje? Žijú viac virtuálne ako v realite? Réžia: J. Hrčka, E. Peťovský

Sobota 10. 2. 2024

10:00 a 14:00 / DPOH, Laurinská 20

Pozsony Dance Club

V. Schulczová – T. Hladká / Príbeh jednej bratislavskej kaviarne

17:30 / Divadlo Nová scéna, Štúdio Olympia, Živnostenská 1

Tisícdeväťsto

A. Baricco, M. Bachynec / Komorná hra o legendárnom pianistovi

Štvrtok 15. 2. 2024

18:00 / nová budova SND, Sála činohry, Pribinova 17
Ruské denníky

A. Rachmanovová, R. Polák / Osudy mladého, po vzdelaní túžiaceho dievčaťa z kultúrnej rodiny počas revolúcie a občianskej vojny v Rusku

19:00 / Radošínske naivné divadlo, Záhradnícka 95

Deti doby

S. Štepka, O. Spišák / Trpkó-smiešna komédia o obraze krajiny a nás

Sobota 17. 2. 2024

19:00 / Divadlo Astorka Korzo '90, Námestie SNP 33

Kartónový otecko

I. Tasnádi, O. Spišák / Groteska o tom, čo nás vie pri nedeľnom obede najviac rozvadiť

Utorok 20. 2. 2024

19:00 / Divadlo Astorka Korzo '90, Námestie SNP 33

Na koho to slovo padne

G. Görgy, P. Mankovecký / Groteskný príbeh piatich individuí uzavretých v jednej miestnosti, v spoločnosti jedného revolvera

19:30 / Divadlo GUaGU, Františkánske nám. 7

Vážení susedia, zamykajte vchod

V. Klimáček / Čierna komédia o veciach, z ktorých sa je lepšie smiať, než si nad nimi zúfať

Streda 21. 2. 2024

19:00 / Divadlo Astorka Korzo '90, Námestie SNP 33

Halpern a Johnson

L. Goldstein, O. Spišák / Vynikajúca komédia o dvoch priateľoch a ich päťdesiatročnom tajomstve

19:00 / Divadlo Nová scéna, Živnostenská 1

Bonviván

M. Kákoš – J. Lenhart / Muzikál inšpirovaný životom Františka Krištofa Veselého – legendy slovenskej populárnej hudby a zábavného divadla

Piatok 23. 2. 2024

19:00 / nová budova SND, Sála opery a baletu, Pribinova 17

Rusalka

A. Dvořák, M. Kákoš / Romantická rozprávka, ktorá odкрýva množstvo na prvý pohľad nebadateľných symbolických a psychologických významov

Nedeľa 25. 2. 2024

19:00 / Štúdio A2 Nové župné divadlo, Mickiewiczova 2

Shirley Valentine

W. Russell, I. Balada / One woman show so Zuzanou Kronerovou

Pondelok 26. 2. 2024

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Kopny! Buchny! Ric!

L. Ditte, G. Dezorz / Hravo, zábavne a so súčasným nadhľadom priblížené diela slovenskej klasiky

Streda 28. 2. 2024

19:00 / Divadlo Astorka Korzo '90, Námestie SNP 33

Nevesta

Dramatizácia knihy L. Grosmana o svadbe, akú ešte nikto nevidel. Réžia: J. Nvota

Štvrtok 29. 2. 2024

19:30 / Divadlo GUaGU, Františkánske nám. 7

Varím a verím

V. Klimáček / Ako chutí Slovensko. Kabaretná komédia s pesničkami o chuti aj nechuti

Sobota 2. 3. 2024

19:00 – premiéra / nová budova SND, Sála opery a baletu, Pribinova 17

Hubička

Poetická opera B. Smetanu s libretom E. Krásnohorskej ako úsmevná, vrúcna i dojímavá oslava lásky

Pondelok 4. 3. 2024

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Generácia Z: Krása nevidaná

Autorský kolektív, Z. Fialová / Je krása za odmenu alebo za trest? Inscenácia v spolupráci s Vysokou školou výtvarných umení

Utorok 5. 3. 2024

19:00 / Radošinské naivné divadlo, Záhradnícka 95

Madona s dieťaťom

S. Šteпка, K. Žiška / Horká komédia z domu vedľa diaľnice

Nedeľa 10. 3. 2024

17:00 / Divadlo Nová scéna, Živnostenská 1

Oliver!

L. Bart, S. Slovák / Rodinný muzikál na motívy románu Ch. Dickensa Oliver Twist

Pondelok 11. 3. 2024

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Jekyll & Hyde

R. L. Stevenson, L. Mihálová / Sloboda dokáže byť riadna schíza! Monodráma, ktorá využíva princípy „foley art“, umenia vytvárania zvukov a ruchov

Utorok 12. 3. 2024

19:00 / Radošinské naivné divadlo, Záhradnícka 95

Deti doby

S. Šteпка, O. Spišák / Intímne správy z nášho zázemia (od roku 1950 po rok 2000)

Streda 13. 3. 2024

19:00 / Divadlo Nová scéna, Živnostenská 1

Bonviván

M. Kákoš – J. Lenhart / Muzikál inšpirovaný životom Františka Krištofa Veselého – legendy slovenskej populárnej hudby a zábavného divadla

Piatok 15. 3. 2024

19:00 / Radošinské naivné divadlo, Záhradnícka 95

Polooblačno

Host v RND – ochotnícky súbor Hlavina

19:30 / nová budova SND, Modrý salón, Pribinova 17

Budete mať luft!

Umelecká reflexia tragédie, o ktorej sa aj po necelých sto rokoch mlčí. Tragédie spôsobenej predsudkami. Réžia P. Viecha

Sobota 16. 3. 2024

14:00 a 19:00 / Divadlo Nová scéna, Živnostenská 1

Oliver!

L. Bart, S. Slovák / Rodinný muzikál na motívy románu Ch. Dickensa Oliver Twist

Nedeľa 17. 3. 2024

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Generácia Z: Fantomas

V. Schulczová / Koľko masiek má Fantomas? Vieme, čo skutočne zdieľame a sledujeme na sociálnych sieťach? (od 15 r.)

Utorok 19. 3. 2024

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Generácia Z: Sused, ktorého nechcem

Autorská inscenácia DPOH zameraná predovšetkým na mladého diváka. Kto a ako ich ovplyvňuje? Žijú viac virtuálne ako v realite? Réžia: J. Hrčka, E. Petovský

19:30 / Divadlo Nová scéna, Živnostenská 1

Nepovinne po víne

Dialóg poetiek a básnikov v slovenskej literatúre. Dramaturgia a hudba: A. Bučko

Štvrtok 21. 3. 2024

19:00 / Divadlo Nová scéna, Živnostenská 1

Dáš to!

H. Lewis – J. Sayer – H. Shields / Komédia o detstve, dospievaní a dospelosti (od 15 r.)

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Pozsony Dance Club

V. Schulczová – T. Hladká / Príbeh jednej bratislavskej kaviarne

Piatok 22. 3. 2024

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Generácia Z: Krása nevidaná

Autorský kolektív, Z. Fialová / Mýtus krásy je sociálny konštrukt, ktorý už od malička vtlača dievčatám predstavu, aké by mali byť. Ako to zvládnuť a nestratiť sebavedomie a vlastnú hodnotu?

Sobota 23. 3. 2024

19:00 – 2. premiéra / nová budova SND, Sála opery a baletu, Pribinova 17

Manon

J. Massenet, K. Macmillan / Veľkolepý dramatický balet inšpirovaný príbehom hrdinov románu A. Prévosta o pokušení, chuti žiť, láske i utrpení

Nedeľa 24. 3. 2024

18:00 / Biela 6

Tí za oponou – spoznajme manažéra v kultúre

Autorská hra, ktorá vychádza zo zozbieraných zážitkov divákov, hercov, ale aj samotných produkčných. Viac info: www.bkis.sk/podujatia

Pondelok 25. 3. 2024

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Pressburger Fight Club

A. Bavi Pain, G. Dezorz / Hra zo života I. Lichtenfeldta, zakladateľa obranného systému Krav Maga, o jeho milovanom Prešporku, keď sa život zmenil na boj o prežitie

Utorok 26. 3. 2024

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Kopny! Buchny! Ric!

L. Ditte, G. Dezorz / Hravo, zábavne a so súčasným nadhľadom priblížené diela slovenskej klasiky

Streda 27. 3. 2024

19:00 / Divadlo Nová scéna, Živnostenská 1

Bedári

A. Boublíl, C. M. Schönberg, M. Zamora, G. Petráková / Jeden z najslávnejších svetových muzikálov podľa kultového románu V. Huga

Štvrtok 28. 3. 2024

19:00 – premiéra / Koncertná sieň Klarisky, Klariská 1

Apológ P

Site specific inscenácia, prostredníctvom ktorej bude divákovi predstavená Platónova Obrana Sokrata. Viac info: www.bkis.sk/podujatia

Sobota 30. 3. 2024

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Pozsony Dance Club

V. Schulczová – T. Hladká / Príbeh jednej bratislavskej kaviarne

PRE DETI

Sobota 10. 2. 2024

11:00 / nová budova SND, skúšobňa zboru SND, Pribinova 17

Soboty v divadle: Džezová dielňa v SND

Interaktívny džezový workshop pre deti a mládež vo veku 6 – 16 r.

16:00 / BIBIANA, Panská 41

Kryštálikový polarizačný kaleidoskop

Máte radi kúzla a chémiu? Príďte si vyrobiť vlastný kaleidoskop (7 – 14 r.)

Nedeľa 11. 2. 2024

10:00 a 14:30 / BBD, budova Radošinského naivného divadla, Záhradnícka 95

Mauglí

R. Kipling, M. Danadová, M. Kováčová / Pohybovo-bábková inscenácia pre deti na námet kultovej Knihy džunglí (od 5 r.)

11:00 / Divadlo Nová scéna, Živnostenská 1

Tučniaky

U. Hub, S. Sprušanský / Priateľstvo, ktoré nielen hory prenáša, ale aj potopu zastaví (od 5 r.)

Štvrtok 15. 2. 2024

10:00 / BIBIANA, Panská 41

Ako vonia a chutí dúha – červená

Workshop pre najmenších o ďalšej z farieb dúhy. Deti prostredníctvom zmyslov hravou formou preskúmajú svet farieb a jeho jedinečných možností (od 18 mesiacov do 3 r. v sprievode dospelého)

10:00 / MKB, Pod knižnicou, Klariská 16

Nerozprávková beseda

Beseda o knihe D. Hamrana Neroprávky, kde sa spájajú dobrodružné príbehy s fantasy. Rezervácia termínu: miroslava.jorikova@mestskakniznica.sk (pre 4. – 8. ročník ZŠ)

Piatok 16. 2. 2024

18:00 / nová budova SND, Sála opery a baletu, Pribinova 17

Popoluška

Jeden z najkrajších baletných opusov 20. storočia s hudbou S. Prokofieva

Sobota 17. 2. 2024

10:00 a 14:30 / BBD, budova Radošinského naivného divadla, Záhradnícka 95

Neviditeľní

M. Danadová, M. Kováčová / Dobrodružná autorská rozprávka o bytostiach, ktoré žijú vo svetoch za hranicami nášho zraku (od 5 r.)

11:00 / nová budova SND, Sála opery a baletu, Pribinova 17

Soboty v divadle: Džezový tanec

Workshop pre deti od 12 do 15 r. s D. Puobišovou, spoluzakladateľkou Divadla Bralen

Nedeľa 18. 2. 2024

10:00 a 14:30 / BBD, budova Radošinského naivného divadla, Záhradnícka 95

Neviditeľní

M. Danadová, M. Kováčová / Dobrodružná autorská rozprávka o bytostiach, ktoré žijú vo svetoch za hranicami nášho zraku (od 5 r.)

16:00 / BIBIANA, Panská 41

Violka Fialka a Móric Modrý

O jednej narodeninovej oslave v domčeku na planéte Paleta (od 6 r.)

Streda 21. 2. 2024

10:00 / Staromestská knižnica, Blumentálska 10/a

Čítame s najmenšími:

Knižnica pána Losa

Zážitkové čítanie príbehov z tesnej knižnice s Dievčaťom bez hranostaja (do 3 r.)

Štvrtok 22. 2. 2024

10:00 a 11:00 / BIBIANA, Panská 41

Knižka, farboknižka

Hravé dopoludnie s knižkou a pesničkou (od 18 mesiacov do 3 r. v sprievode dospelého)

14:00 / MKB, Pod knižnicou, Klariská 16

Knihoplavci: Stredomorské rozprávky

Atmosferické čítanie príbehov z celého sveta spojené s tradičnou hudbou a krátkymi edukačnými vstupmi. Rezervácia termínu: miroslava.jorikova@mestskakniznica.sk (pre 1. stupeň ZŠ)

Sobota 24. 2. 2024

16:00 / BIBIANA, Panská 41

Čiernobiely svet

Ako by vyzeral svet bez farieb? Svet iba v bielej a čiernej? Workshop inšpirovaný tvorbou V. Vasarelyho a S. Coxa, známeho ak Mr. Doodle (od 6 do 14 r.)

Nedeľa 25. 2. 2024

10:00 a 14:30 / BBD, budova Radošinského naivného divadla, Záhradnícka 95

Chronoškratkovia

T. Končinský, B. Klárová, J. Maksymov / Dobrodružný príbeh o výprave za Zubom času prerozprávány formou puppet cinema (od 5 r.)

Štvrtok 29. 2. 2024

9:30 / BIBIANA, Panská 41

Srdce na mieste

Deti spolu s časopisom Slniečko sa budú postupne zoznamovať so slovenskými autormi, ktorí píšu o svojom rodisku. Spoznajú nielen autorov, ale aj ich knihy z archívu knižnice BIBIANA

Piatok 8. 3. 2024

17:00 / nová budova SND, Sála činohry, Pribinova 17

Nebojsa

L. Feldek, O. Spišák / Dramatický kolotoč, v ktorom sa rozhybu motívy viacerých známych príbehov do vtipnej a dynamickej rozprávky (od 6 r.)

Sobota 9. 3. 2024

15:00 / DPOH, Laurinská 20

Websterovci: Lili a ukradnutá sieť

Dezorzovo lútkové divadlo / V dobrodružnej bábkovej inscenácii sa deti zoznámia s odvážnou malou pavúčicou Lili, ktorá musí prekonať strach a vydať sa na cestu za záchranou svojej rodiny (od 6 r.)

Sobota 16. 3. 2024

10:00 a 14:00 / DPOH, Laurinská 20

Tri prasiatka

R. Ballek, R. Mankovecký, T. Ciller / Nesmrteľný príbeh troch veselých prasiatok, plný chytľavých pesničiek (od 3 r.)

Nedeľa 17. 3. 2024

16:00 / Biela 6

Cesta za stratenou pesničkou

Interaktívne divadelné predstavenie pre deti s muzikoterapeutickými prvkami.

Viac info: www.bkis.sk/podujatia

Pondelok 25. 3. 2024

17:00 / nová budova SND, Sála opery a baletu, Pribinova 17

Muflón Ancijáš

B. Jobus, M. Spišák / Detská opera o dobrosrdečnom muflónovi kamionistovi

Sobota 30. 3. 2024

11:00 a 17:00 / nová budova SND, Sála opery a baletu, Pribinova 17

Narodil sa chrobáčík

Pôvodná baletná rozprávka na hudbu T. Freša odhalí svet roztancovaných chrobáčikov

LITERATÚRA

Štvrtok 8. 2. 2024

17:00 / Staromestská knižnica, Blumentálska 10/a

Krimi Kardio

Dramatizované čítanie kriminálnych poviedok s K. Rozičovou

Streda 14. 2. 2024

18:00 / MKB, Oddelenie hudobnej a umenovednej literatúry, Kapucínska 3

Poviedky o láske

Literárne spojenie Medzinárodného dňa poviedky a zamilovaného Valentína. Moderuje E. Lavříková

PREDNÁŠKA / DISKUSIA

Štvrtok 29. 2. 2024

18:00 / MKB, Pod knižnicou, Klariská 16

Dotkní sa histórie:

Archeológia neviditeľného

Odtlačky stôp minulého života starých civilizácií v krajine umožňujú archeológom zachytiť geofyzikálne metódy, satelitné snímky alebo letecké laserové skenovanie. O tom, ako moderné technológie pomáhajú odhaľovať dávnu minulosť, porozpráva T. Lieskovský z STU

Štvrtok 14. 3. 2024

18:00 / Biela 6

Mladí – srdce komunit

(aktívne občianstvo v praxi)

Úvodná moderovaná diskusia s hosťami a hosťami, ktorí sa v rámci svojej dobrovoľníckej či profesijnej činnosti venujú aktívnemu občianstvu v kontexte mládeže. Organizuje OZ Slovenský skauting. Viac info: www.bkis.sk/podujatia

INÉ PODUJATIA

Piatok 9. 2. 2024

17:00 / Koncertná sieň Klarisky, Klariská 1

Perlový náhrdelník hudby a tanca.

Estetika baroka

Hudobno-tanečné predstavenie mladých umelcov s piesňami a tancami rôznych kultúr.

Viac info: www.bkis.sk/podujatia

Piatok 9. 2. – nedeľa 11. 2. 2024

9:00 – 21:00 / Bory Mall, Lamačská brána 6780

Mallý trh

Príďte si nakúpiť čerstvé potraviny, pochutiny, ale aj šperky či iné darčeky

Sobota 10. 2. 2024

9:30 – 24:00 / Stará tržnica, Námestie Nežnej revolúcie

Bratislavské fašiangy

Hudba, šišky, súťaž o najlepšiu masku a mnoho iného. Viac na www.bkis.sk/podujatia

Štvrtok 22. 2. 2024

17:00 / Pistoriho palác, Štefánikova 25

Tančiareň pre seniorov

Príďte si zatancovať anglický valčík (waltz), tango,

viedenský valčík, ča-ča, mambo, ale aj sólový tanec či grécky tanec Sirtaky s profesionálnym učiteľom tanca J. Komorom

Nedeľa 25. 2. 2024

14:00 / zraz pred Primaciálnym palácom

Skryté poklady Primaciálneho paláca

Ďalšia z vychádzok z cyklu Neznáme známe miesta, sprevádza: A. Turanská.

Registrácia: eva.kostalova@staremesto.sk

Sobota 16. 3. 2024

15:00 / Koncertná sieň Klarisky, Klariská 1

Perlový náhrdelník hudby a tanca.

Estetika baroka

Hudobno-tanečné predstavenie mladých umelcov s piesňami a tancami rôznych kultúr.

Viac info: www.bkis.sk/podujatia

Štvrtok 28. 3. 2024

13:00 – 18:00 / Staromestská knižnica, Panenská 1

Šachland

Šachové popoludnie bez rozdielu veku a šachových schopností. Od 13:00 do 15:00 za prítomnosti šachového lektora

BIBIANA

Medzinárodný dom umenia pre deti, Panská 41
www.bibiana.sk

Otvorené:
 utorok – piatok 9:00 – 17:00,
 sobota a nedeľa 10:00 – 18:00

Výstava v kufříku / do 11. 2. 2024

Výstava, ktorá poodhaľuje zákulisie BIBIANY. Prehliadka originálnych modelov a makiet z dávnejšej aj nedávnejšej minulosti medzinárodného domu umenia pre deti

Sprievodné podujatie:**Ako vzniká výstava**

Návštevníci tu nazrú do kuchyne prípravy výstav. Deti spoločne s lektorom navrhnu vlastnú výstavu. Podujatie sa bude konať každú hodinu pre školy a organizované skupiny na základe rezervácie mailom na: realizacia@bibiana.sk, telefonicky na 02/20 467 222/223 počas pracovných dní v čase od 9:00 do 14:00.

Laboratórium farieb / 25. 1. – 8. 9. 2024

Interaktívna výstava na druhom poschodí BIBIANY približuje tento fascinujúci fenomén od čiernobieleho sveta cez optické ilúzie, možnosti oka, hru kontrastov až po tmú a farby.

Sprievodné podujatie:

Na palete plnej zážitkov objavíte spolu s lektorom rozmanitosť a význam farieb v umení, vo vede aj v každodennom živote. Podujatie sa bude konať každú hodinu pre školy a organizované skupiny na základe rezervácie mailom na: realizacia@bibiana.sk, telefonicky na 02/20 467 222/223 počas pracovných dní v čase od 9:00 do 14:00.

Nebojím sa strachu / 22. 2. – 14. 4. 2024

Výstava plná hier poodhalí, aké podoby strach má, ako mu rozumieť a ako si ho skrotiť. Ten prirodzený, ako strach z odlúčenia, smrti, tmy a nepoznaného či rôzne fóbie. Sprevádzať vás bude 130 kníh z 35 krajín sveta z knižnice BIBIANY a ich hrdinovia.

Danubiana Meulensteen Art Museum

Čunovo – Vodné dielo
www.danubiana.sk

Otvorené:
 utorok – nedeľa 10:00 – 18:00,
 pondelok zatvorené

V Bludisku / 31. 1. – 14. 4. 2024

Ústrednou témou výstavy je pobyt v bludisku ako existenciálna konštanta, ktorú zároveň vyostruje súčasná dejinná situácia permanentnej krízy. Situácia v takom bludisku je v diele XÉNIE HOFFMESTEROVEJ nasvietená prostredníctvom mnohých perspektív a vypichnutím čiastkových momentov, ktoré zažíva ten, kto sa rozhoduje, akým smerom sa v bludisku ďalej vydá. Kurátor: Ján Samec.

Andy Warhol v Danubiane / 2. 3. – 9. 6. 2024

ANDY WARHOL prezentuje počiatky nového chápania umeleckého diela, keď povyšuje predmet každodenného života, banálny a bezvýznamný predmet na výtvarnú tému, čím naoko akoby takáto reklama degradovala umelecké dielo a predurčovala ho do kultúrneho či umeleckého obchodu.

Kurátori: Martin Cubjak, Martin Marenčin, Vincent Polakovič.

Dizajn štúdio ULUV

Dobrovičova 13
www.uluv.sk

Otvorené:
 utorok, streda – piatok 12:00 – 18:00,
 štvrtok 12:00 – 19:00, vstup voľný

Kresba v priestore / 13. 3. – 31. 5. 2024

Hranice výrazu v drôte (tradičný materiál v rukách výtvarníkov). Drotárstvo je svetom netušeného manuálneho fortieľu i výtvarného videnia a tvorcom ponúka množstvo výrazových prostriedkov. Výstava predstavuje diela súčasných výtvarníkov a dizajnérov, z ktorých viacerých formovalo trienále Premeny drôtu.

Kurátor: Ladislav Jurovský.

SLOVENSKÉ
 NÁRODNÉ
 DIVADLO
 OPERA

1/3/24
 2/3/24
 PREMIÉRY

Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR.
 Na fotografiu: Mária Porubčínová Foto: Jakub Gulyás Vizualizácia a koncepcia: Barbora Šagailiková

HUBIČKA

Bedřich Smetana

Dom Quo Vadis

Hurbanovo nám 1
www.domquovadis.sk

Otvorené:
pondelok – štvrtok 15:00 – 21:00, piatok 15:00 – 22:00

Toto všetko je náš domov / 5. 2. – 29. 2. 2024

KATE GRISHAKOVA vo svojej tvorbe vychádza z realistického tvaroslovía poznačeného poeticko-lyrickým akcentom a niektorými prvkami impresionistickej maľby. Ústrednou inšpiráciou jej tvorby je prostredie, v ktorom žije, predovšetkým krajina v jej nekonečných podobách. Farbami prežiarené prírodné scenérie či mestské zákutia maľuje olejom a akvarelom, prípadne gvašom. Žije v Bratislave.

Galéria Českého centra

Český dům, Prepoštská 6
www.ceskecentrum.sk

Otvorené:
utorok – piatok 10:00 – 17:00

a/typik – výstava inkluzívnej módy / 7. 12. 2023 – 29. 2. 2024

Výstava BARBORY HORÁKOVEJ FEHÉROVEJ uvádza inkluzívnu módu, ktorá nerozlišuje telá na normálne a „tie druhé“. Predstavuje odev pre všetkých. Handicap, vonkajšie a vnútorné odlišnosti či radikálne etický prístup k odevnému priemyslu nie je prekážkou, ale cestou, ktorou sa má móda dnes uberať.

Podujatie:

České centrá a České literárne centrum, sekcia Moravskej zemskej knižnice, vyhlasujú **10. ročník medzinárodnej prekladateľskej súťaže Cena Susanny Roth**. Súťaž je určená pre zahraničných prekladateľov, bohemistov či kohokoľvek s náklonnosťou k slovenčine a prekladateľstvu bez vydaného knižného prekladu. Odborná porota vybrala knihu Marka Torčíka Rozložíš pamäť (nakl. Paseka, 2023). **Uzávierka pre zaslanie prekladov: 31. marec 2024.** Viac info: www.ceskecentrum.sk

Galéria mesta Bratislavy (GMB) – Mirbachov palác

Františkánske nám. 11
www.gmb.sk

Otvorené:
utorok, štvrtok – nedeľa 11:00 – 18:00, streda 13:00 – 20:00,
pondelok zatvorené

Oslobodený priestor: starostlivosť – architektúra – feminizmus / 21. 9. 2023 – 28. 4. 2024

Výstavný projekt sa zaoberá témou ženskej emancipácie a feministických konceptov v historickom a súčasnom československom architektonickom prostredí. Kurátorský koncept tzv. rozpomínania sa vychádza z feministických teoretických rámcov filozofky Rosi Braidotti. Kurátorky: Petra Hlaváčková a Nicole Sabella.

Spríevodné podujatia:

7. 2. 2024 (streda) o 17:00 – **Katarína Csányiová: Carenomadinnen**; videoprojekcia spojená s diskusiou o pracovných podmienkach slovenských opatrovateliek. Moderuje: kurátorka umeleckých intervencií vo výstave Nicole Sabella. Diskusia bude prebiehať v nemčine, slovenčine a češtine, prekladaná podľa potreby. Vstup voľný.
21. 2. 2024 (streda) o 17:00 – **GMB prednáška: Emocionálny kapitál a architektúra**; prednáška architektky a výskumníčky Menny Agha. Prednáška bude v angličtine, bez prekladu. Na záver – neformálny sprievod výstavou s kurátorkou Petrou Hlaváčkovou. Vstup voľný.

Stále expozície

Stredoeurópske barokové maliarstvo a sochárstvo

Najkvalitnejšie zbierkové predmety v podobe prác umelcov, ktorí významným spôsobom formovali vývoj barokového umenia nielen u nás, ale v konkrétnom kontexte aj v celom stredoeurópskom priestore. Kurátorka: Jana Luková, pôvodná autorská koncepcia: Želmíra Grajciarová.

Iné podujatie:

10. 2. 2024 (sobota) 15:00 – 17:00 – **Rodinné fašiangy: Zamaskujte sa do umenia**; Strávte víkendový čas s vašimi deťmi pri tvorení a prehliadke výstavou. Príďte si spraviť masku inšpirovanú barokovým odievaním a užite si fašiangy v meste.

Grafické kabinety

Grafické kabinety tvoria interiérovú výzdobu dvoch miestností prvého poschodia Mirbachovho paláca, ktorú si objednal pravdepodobne jeden z pôvodných vlastníkov budovy. Výnimočné sú nielen svojimi rokokovou štukou zdobenými stropmi, ale aj dreveným obložením, do ktorého je vsadených 290 grafických listov, rytín, leptov a mezzotint z druhej polovice 17. a 18. storočia, sekundárne kolorovaných neznámymi autormi. Kurátorka: Patrícia Ballx.

Iné podujatie:

2. 3. 2024 (sobota) 15:00 – 18:00 – **Slovo v obraze**; posledný workshop linorytu s výtvarníčkou. Lektorka Mária Sládečková alias Saturejka Art vás zoznámí s prácou s rydlom, valčekom a tlačiarenskými farbami. Domov si môžete odnieť vlastnú grafiku na kvalitnom papieri Munkun. Spoločne preskúmate diela z výstavy súčasného umenia Oslobodený priestor: starostlivosť – architektúra – feminizmus. Inšpirujete sa kľúčovými témami výstavy a budete pracovať s textom v jeho obsahovej a vizuálnej rovine vo viacfarebnej tlačí.

GMB – Pálffyho palác

Panská 19
www.gmb.sk

Otvorené:
utorok, štvrtok – nedeľa 11:00 – 18:00, streda 13:00 – 20:00,
pondelok zatvorené

Archív skrytých významov / do 18. 2. 2024

Výstava predstavuje vybrané polohy česko-slovenskej dokumentárnej fotografie prostredníctvom zástupcov a zástupkyne troch generácií: PAVLA DIASA, TIBORA HUSZÁRA a KARINY GOLISOVEJ. Kurátorka: Miroslava Urbanová.

LINGUA FRANCA / 7. 12. 2023 – 24. 3. 2024

Medzigeneračný dialóg medzi brazílskymi a slovenskými umelcami, ktorí na pozadí každodenného života vnímavo a poeticky reflektujú svoj prirodzený priestor. Sugestívne diela autoriek a autorov vznikli z potreby vzťahovať sa k svojmu okoliu jednoduchými a subtilnými gestami. Kurátor: Tiago de Abreu Pinto.

Iné podujatie:

23. 3. 2024 (sobota) 15:00 – 17:00 – **Rodinné popoludnie: Obrysy príbehu**; na programe inšpirovanom najstaršími umeleckými dielami sa započúvate a zadívate do príbehov. Vyskúšate techniky, ktoré pomôžu príbeh rozkošatiť či ozvláštniť. Vo výtvarnej časti vytvoríte vlastné komiksy.

Galéria ULUV

Obchodná 64
www.uluv.sk

Otvorené:
pondelok – piatok 12:00 – 18:00
vstup voľný

Tradícia netradične: Ľan, konopa / 29. 2. – 31. 10. 2024

Výstava a sprievodné podujatia priblížia návštevníkom historické predmety a výrobky vznikajúce pod značkou ULUV, ale aj súčasnú tvorbu dizajnérov a študentov stredných i vysokých škôl so zameraním na udržateľnosť, funkčnosť a estetické spracovanie prírodných materiálov. Kurátorky: Radoslava Janáčková, Ingrid Ondrejčková.

Galéria SPP

Mlynské nivy 44/c
www.spp.sk

Otvorené:
Otvorené: pondelok – piatok 10:00 – 18:00,
vstup voľný

Energia / 12. 1. – 29. 2. 2024

Výstava vyše 60 umeleckých diel PETRA ŽANONYHO, ovplyvnených populárnou kultúrou a umením veľkomesta. Sú to prevažne obrazy tvorené akrylovou technikou na plátne ale i dvadsaťjeden drevených umeleckých diel.

Mestská knižnica v Bratislave

Klariská 16
www.mestskakniznica.sk

Otvorené:
v čase výpožičných hodín
(na www.mestskakniznica.sk)

Collabo / 6. 2. – 29. 2. 2024

LUCIA FABOVÁ prezentuje výstavu s témou spolupráce. V centre pozornosti bude veľkorozmerný obraz autorky, dovolené je dotknúť sa ho a navyše aj dokresliť farbičkami. Spoločné laboratórium maľby.

Galéria Artotéka**Podujatie:**

6. 2. 2024 (utorok) o 17:00 – **Tvorba knižnej väzby**; workshop, na ktorom vás lektorka prevedie procesom viazania kníh japonskou väzbou. Registrácia potrebná: artoteka@mestskakniznica.sk

Múzeum dopravy STM

Šancová 1/a
www.stm-ke.sk

Otvorené:
utorok – nedeľa 10:00 – 17:00 (posledný vstup 16:30),
pondelok zatvorené

Metro, ktorým sa nevozíme / 29. 2. 2024 – 28. 2. 2025

Po stopách nezrealizovaného projektu metra v Bratislave. Metro, ktorého projekt bol mnohokrát prehodnotený a prepracovaný, začali stavať v 80. rokoch 20. storočia. Ako by vyzerala prvá trať z Petržalky do centra mesta, ak by ju naozaj dokončili? Nahliadnite do veľkej kapitoly v dejinách plánovania verejnej dopravy v hlavnom meste prostredníctvom počítačovej animácie, vizualizácií a archívnych materiálov.

Na dvoch kolesách / 11. 7. 2023 – 31. 3. 2024

Unikátna zbierka modelov bicyklov Žilínčana JÁNA TRULÍKA obsahuje 126 kusov minibicyklov rôznej mierky, ktoré sú dielom rozličných výrobcov – od špecializovaných firiem až po domorodcov žijúcich v kubánskom pralese. Zbierka modelov prinesených z mnohých krajín sveta je dokonca zapísaná aj v slovenskej Guinnessovej knihe rekordov.

Múzeum mesta Bratislavy (MMB) – Apponyiho palác

Expozícia vinohradníctva, Radničná 1
www.mmb.sk

Otvorené:
utorok – nedeľa 10:00 – 18:00
(posledný vstup 17:30)

BA 60 – 69. Šesťdesiate v Bratislave / 13. 12. 2023 – 19. 5. 2024

Cieľom výstavy je priblížiť desať legendárnych rokov v dejinách mesta prostredníctvom dobových artefaktov a fotografií. Výrazné miesto patrí plagátu, jednému z nosných médií, slúžiacemu propagande, zároveň prezentujúcemu aj dobové výtvarné umenie. Kurátorská koncepcia: Mgr. Marta Janovičková.

Podujatia:

17. 2. 2024 (sobota) o 14:00 – **Koláž minulosti**; rodinný program (s deťmi vo veku 6 – 10 r.), kde preskúmate, čo sa dialo v Bratislave v rokoch 1960 – 1969 a čo by ste mohli robiť vo voľnom čase. Spolu si vyrobíte vlastnú koláž z fotiek tohto desaťročia. Registrácia potrebná: zuzana.zahradnickova@mmb.sk Podujatie spoplatnené.

22. 2. 2024 (štvrtok) o 17:30 – **Múzeum x súčasnosť: (Ne)udržateľné ikony**; šesťdesiate roky predstavujú pre Bratislavu z hľadiska urbanizmu a výstavby dôležité obdobie. Architektúra sa posunula od historizujúceho socialistického realizmu k hľadaniu nového výrazu a reflexii medzinárodného diania. Diskusia s architektkou a teoretičkou Monikou Bočkovou z oddelenia architektúry Historického ústavu SAV a s architektom Adamom Gajdošom, spoluzakladateľom združenia Archtung. Podujatie spoplatnené.

MMB – Hrad Devín

Muránska 10, Devín
www.hraddevin.mmb.sk

Otvorené:
utorok – nedeľa 10:00 – 16:00,
(posledný vstup 15:15)

Hrad Devín v 13. – 20. storočí

Prostredníctvom viac ako 300 archeologických nálezov z Hradu Devín prezentuje výstava stavebný vývoj hradu, jeho majiteľov a najvýznamnejšie udalosti, ktoré sa v Devíne odohrali. Expozícia je doplnená aj o geologickú históriu hradného brala a unikátnu prezentáciu zvyškov mora z obdobia treťohôr (16 miliónov rokov). Zachovali sa tu v podobe morského piesku s príslušnou faunou a tiež pozorovateľnými vplyvmi pôsobenia morskej hladiny v devínskom skalnom brale. Expozícia je umiestnená v atraktívnych priestoroch hradného skalného brala.

Podujatie:

16. 2. 2024 (piatok) 17:30 – 21:00 – **Nočná obloha nad hradom Devín**. Pozorovanie hviezd; v exteriéroch zimného hradu Devín, v spolupráci s profesionálmi zo Slovenského zväzu astronómov. Na podujatie je potrebné priniesť si vlastné svietidlo, baterku alebo čelovku, s funkciou červeného svetla. V prípade nepriaznivého počasia zmena termínu vyhradená. Podujatie s poplatkom.

MMB – Michalská veža

Michalská 22
www.mmb.sk

Otvorené:
streda – pondelok 10:00 – 18:00 (posledný vstup 17:30), utorok zatvorené
Predaj vstupeniek v Lekárni U červeného raka, Michalská 28

Michalská veža: po rekonštrukcii / od 27. 9. 2023

Michalská veža, ktorá od júla 2021 prechádzala generálnou obnovou, je znovu sprístupnená verejnosti. Môžete nahliadnuť priamo do procesu pamiatkovej obnovy tejto ikonickkej bratislavskej dominanty. Výstava tiež približuje jej historický vývoj a odкрýva aj detaily, ktoré boli doposiaľ neznáme a ukryté. Kurátorská koncepcia: Mgr. Michal Augustovič.

MMB – Lekáreň U červeného raka

Michalská 28
www.mmb.sk

Otvorené:
pondelok – nedeľa 10:00 – 18:00,
utorok zatvorené

Lekáreň U červeného raka slúži ako návštevnícke centrum s predajom vstupeniek na Michalskú vežu. Prehliadka priestorov lekárne so zachovaným dobovým farmaceutickým nábytkom a nástrojmi nie je spoplatnená, resp. je súčasťou vstupenky na Michalskú vežu.

MMB – Stará radnica

Expozícia dejín mesta, Primaciálne nám. 3
www.mmb.sk

Otvorené:
utorok – nedeľa 10:00 – 18:00,
(posledný vstup 17:30)

Stála expozícia dejín mesta sa venuje dejinám obyvateľov Bratislavy na pozadí historických udalostí od novoveku až po súčasnosť. Prezentácia jednotlivých tém z dejín mesta je predstavená predovšetkým autentickými dobovými predmetmi zo zbierok múzea a panelmi s obrázkami a textami. Interaktívnym prvkom prehliadky je virtuálna hra s fyzickým rozhraním Príbeh Starej radnice, ktorá približuje jej vývoj na pozadí historických udalostí.

Podujatia:

9. 2. 2024 (piatok) o 17:30 – **Staroegyptská ľúbostná poézia prvýkrát v slovenčine**; prednáška poetky a lingvistky Kataríny Džunkovej z Karlovej univerzity v Prahe a egyptológa Martina Odlera z Univerzity v Newcastli priblíži novú knihu V severnom vetre čítaš správy ďaleké, prvý priamy preklad staroegyptského literárneho diela do slovenčiny v knižnej podobe. Miesto: Faustova sieň.
23. 2. 2024 (piatok) o 17:30 – **Naukratis – vstupná brána do sajského Egypta**; prednáška Květy Smolárikovej z Českého egyptologického ústavu FF UK v Prahe.

MMB – Pamätný dom Johanna Nepomuka Hummela

Klobučnícka 2
www.mmb.sk

Otvorené:
utorok – piatok 10:00 – 18:00, sobota – nedeľa 11:00 – 18:00
(posledný vstup 17:30)

Expozícia o živote a diele skladateľa J. N. Hummela

Dielo J. N. Hummela (1778 – 1837) je prezentované v renesančnom záhradnom domci. Nachádza sa tu kolekcia hudobných nástrojov z jeho pozostalosti a ukážky notových záznamov jeho diel.

Pradiareň 1900

Svätoplukova 2A
www.pradiaren1900.com

Otvorené:
pondelok – nedeľa 12:00 – 19:00

Proti zákonom gravitácie / do 14. 2. 2024

Výstavný projekt českého maliara LUBOMÍRA TYPLTU predstavuje výber z autorovej aktuálnej tvorby so zameraním na prezentáciu signifikantných cyklov rozvíjaných počas ostatných dvoch rokov. Selekcia jeho olejomalieb zdôrazňuje obrazovú expresivnosť, ktorej dominuje na prvý pohľad nesúrodá farebnosť a dynamický rukopis spájajúci gestickú maľbu s kresliarskymi líniami. Použitie komplementárnych farieb podporuje celkový kontrast a živelnosť monumentálnych obrazov a zároveň posúva hranice tradičného chápania krásy.

Slovenská národná galéria

Rázusovo nábrežie 2
www.sng.sk

Otvorené:
štvrtok 12:00 – 20.00,
piatok – nedeľa 10:00 – 18:00

Zbierka Linea v SNG / od 15. 12. 2023

Zbierku diel starých majstrov, umenia 19. storočia, slovenskej moderny aj súčasného umenia začal v 70. rokoch 20. storočia budovať JUDr. Ivan Zubaf. K formovaniu jej podoby a charakteru postupne prispievali aj synovia zakladateľa, ktorí sa od otca „nakazili“ zberateľskou záľubou. Kurátorka: Alexandra Homoľová.

Spríevodné podujatia:

11. 2. 2024 (nedeľa) 15:00 – 16:00 – **Siesta v galérii: Od zberateľa k mecénovi**; pohodový nedeľný výklad s galerijnou pedagogičkou B. Tribulovou.
18. 2. 2024 (nedeľa) 16:00 – 17:00 – **Od zberateľa k mecénovi**; komentovaná prehliadka v slovenskom posunkovom jazyku. Program v spolupráci s organizáciou Myslím – centrum kultúry Nepočujúcich.
23. 2. 2024 (piatok) 10:30 – 12:00 a 13:30 – 15:00 – **Spojení umením: Pre ďalšie generácie**; program určený pre ľudí vo veku 60+. Registrácia: peter.pivoda@sng.sk

Moderna / od 23. 6. 2023

Príbeh slovenského výtvarného umenia prvej polovice 20. storočia. Výber toho najdôležitejšieho, čo sa odohrálo v našom umení v priebehu rokov 1890 / 1900 – 1948. Kurátorka: Katarína Bajcurová.

Spríevodné podujatia:

16. 11. 2023 (štvrtok) – **kurátorský výklad Kataríny Bajcurovej** o obraznej dichotómii sna a skutočnosti, ako sa prejavila v modernom umení tridsiatych a štyridsiatych rokov 20. storočia.
19. 11. 2023 (nedeľa) 16:00 – 17:00 – **komentovaná prehliadka** k výstave v slovenskom posunkovom jazyku.
7. 12. 2023 (štvrtok) o 18:00 – **kurátorský výklad** siedmich intervencií diel z umenia 2. polovice 20. stor.

Sakrálné umenie / od 23. 6. 2023

Umenie malo v minulosti rozličné funkcie. Jednou z najvýznamnejších bola kultová či náboženská funkcia, ktorá vo vývine vizuálnej kultúry prevažovala po celé storočia. Vďaka tejto expozícii objavíte najvzácnejšie sakrálné gotické a barokové obrazy zo zbierky Slovenskej národnej galérie. Kurátori: Dušan Buran, Katarína Kolbiar Chmelinová.

Spríevodné podujatie:

25. 2. 2024 (nedeľa) 15:00 – 17:00 – **Rodinná nedeľa: O plášťoch a rukách**; v expozícii gotického a barokového umenia sa pozriete na rôzne spôsoby rozprávania príbehov známych niekoľko storočí (pre rodiny s deťmi od 6 do 12 r.).

Monumentálky. Dotvorenie architektúry výtvarnými dielami / od 11. 12. 2022

Zamysleli ste sa niekedy nad tým, či umenie môže byť aj prirodzenou súčasťou interiéru budovy, nie iba výsadou dokonalého sveta výstavnej sály? Monumentálky – netradičný projekt SNG s retro názvom vracia k starému zvyku umiestňovať do významných a reprezentatívnych stavieb umelecké diela. Kurátorka: Alexandra Kusá.

Celý človek / 16. 2. – 26. 5. 2024

Monografická výstava MARKA BLAŽA je pokusom vložiť košaté, až holisticky komplexné dielo tohto výnimočného umelca do minimalistickej funkcionalistickej schránky. Výstava nie je chronologická, skôr tvorená samopohybom umelcových návratných motívov s vedomím ich asociatívnosti a vrstevnatosti, v rámci ktorých všetko so všetkým súvisí. Kurátorky: Petra Hanáková, Alexandra Tamášová.

Spríevodné podujatie:

22. 2. 2024 (štvrtok) o 18:00 – **kurátorský výklad**.

Iné podujatia:

9. 2. 2024 (piatok) 15:30 – 17:30 – **Živná pôda**; workshop s umelkyňou Romanou Halgošovou. Príďte zažiť komunikáciu bez slov (a emotikonov) a spoločne tak vytvoriť analógovo-digitálnu komunikačnú sieť, ktorá v galerijnom prostredí podnieti nielen vizuálne vnemy.
16. 2. 2024 (piatok) 16:30 – 18:00 – **BookObrazy: Daniel Rušar – Strakáč a Tíoni**; interaktívne čítanie s aktivitami pre rodiny s deťmi od 4 r.
17. 2. 2024 (sobota) 10:00 – 19:00 – **Performatívny prieskum priestoru SNG**; workshop s Viktorom Fučekom. Registrácia potrebná: veronika.rabinova@sng.sk
Každý utorok, sobotu a nedeľu – **Kino Lumière x SNG**; program premietaní nájdete na www.sng.sk a na webe Kina Lumière.
Každý utorok – **Príbehy umenia**, filmy o veľikánoch výtvarného umenia, ale aj komornejšie filmy a menej známe filmy o filmároch, hercoch a iných umelcoch.

Slovenské národné múzeum (SNM) – Prírodovedné múzeum

Vajanského nábrežie 2
www.snm.sk

Otvorené:
denne okrem pondelka 9:00 – 17:00
(posledný vstup 16:30)

Stále expozície:

Zázrak prírody – Človek v čase a priestore
Zázrak prírody – Klenoty Zeme
Zázrak prírody – Biodiverzita Zeme
Zázrak prírody – Biodiverzita Slovenska
Zázrak prírody – Príbeh života na Zemi

Insight / 20. 11. 2023 – máj 2024

Výber z aktuálnej tvorby multimediálneho vizuálneho umelca Ašota Haasa.

Deťom na mieru / 30. 11. 2023 – máj 2024

Výstava autorskej tvorby pre deti v socialistickom Československu. Spolupráca s Umělecko-průmyslovým muzeom Praha.

Podujatia:

7. 2. 2024 (streda) o 10:00 a 16:00 – **Hviezdne nebo nad hlavou**; astronomický interaktívny vzdelávací program pod kupolou hviezdneho planetária. Rezervácie: katarina.mastenova@snm.sk, +421 2 20469154

8. 2. 2024 (štvrtok) o 17:30 – **astronomická prednáška** pre verejnosť.

15. 2. 2024 (štvrtok) o 17:00 – **prezentácia publikácie Aleny Šefčákovéj: Človek v čase a priestore. Pár slov o Homo sapiens sapiens.**

22. 2. 2024 (štvrtok) o 17:30 – **astronomická prednáška** pre verejnosť.

SNM – Archeologické múzeum

Kamperova kúria, Žižkova 12 (vstup zo Žižkovej 16)

www.snm.sk

Otvorené:

denne okrem pondelka 10:00 – 17:00,
(posledný vstup o 16:30)

Po stopách legionárov / 29. 6. 2022 – 30. 6. 2027

Výstava predstavuje archeologické nálezy v podobe bohato zdobenej keramiky z mohýl zo staršej doby železnej zo Žitného ostrova, keltské nálezy z Bratislavy a okolia, nálezy z doby rímskej z Bratislavy-Rusoviec. Pre návštevníka sú pripravené aj digitálne 3D vizualizácie vybraných nálezísk a nálezov (halštatská mohyla, keltská osada a hrob Germána)

Zaujímavosti starých zbierok

Jedinečné kúsky z historickej zbierky Emanuela Marcela, patriace do obdobia starovekého Egypta, antiky, ale aj praveku. Dalším veľmi zaujímavým predmetom je aj červenofigurová amfora gréckeho pôvodu.

SNM – Historické múzeum

Bratislavský hrad

www.snm.sk

Otvorené:

denne okrem utorka 10:00 – 18:00
(posledný vstup o 17:00)

Česká a slovenská architektúra / do 31. 5. 2024

Výstava je najrozsiahlejšou retrospektívou architektúry v Čechách a na Slovensku. Predstavuje kresby, fotografie a modely viac než 500 najvýznamnejších architektonických diel stoviek architektov od konca 19. storočia po súčasnosť.

Spríevodné podujatie:

14. 2. 2024 (streda) o 16:00 – **autorský sprievod výstavou** s Matúšom Dullom.

Dvojkříž / do 30. 6. 2024

Príbeh slovenskej štátnej symboliky – dvojkříža – ako historického národného symbolu, ktorý je všeobecne známy a v rôznych kontextoch a podobách je súčasťou našej identity po celé stáročia.

Iné podujatie:

5. 3. 2024 (utorok) o 17:00, 18:30 a 20:30 – **Projekt Píffl – nočná prehliadka Bratislavského hradu**. Netradičná nočná prehliadka pripomenie osobnosť Alfreda Píffla, ktorý sa významne pričínil o záchranu a obnovu požiariom zničeného hradu.

SNM – Múzeum kultúry Chorvátov na Slovensku

Istrijská 68, Devínska Nová Ves

www.snm.sk

Otvorené:

utorok – piatok: 11:00 – 16:00 (posledný vstup o 15:30),
sobota, nedeľa: zatvorené

Stále expozície:

Dejiny a kultúra Chorvátov v Devínskej Novej Vsi

Štyritisíc rokov osídlenia Devínskej Novej Vsi

Dejiny a kultúra Chorvátov na Slovensku

Chorváti na Slovensku

Vedecká hračka / 8. 2. – máj 2024

Interaktívna výstava pre deti o fyzikálnych javoch.

SNM – Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku

Brämerova kúria, Žižkova 18

www.snm.sk

Otvorené:

utorok – nedeľa 10:00 – 17:00
(posledný vstup o 16:30)

Tradície a hodnoty – Maďari na Slovensku

Expozícia prezentuje hmotné a duchovné pamiatky (historické, etnografické, literárno-historické a umelecko-historické tradície) maďarského etnika na Slovensku.

Vymenené domovy – Felcserélt otthonok / do 31. 12. 2024

Výstava predstavuje paralelné osudy rôznych skupín obyvateľstva, ktoré sa stali obeťami násilného presídľovania rôznych skupín obyvateľstva v dôsledku politických rozhodnutí.

SNM – Múzeum kultúry karpatských Nemcov

Žižkova 12 (vstup – Žižkova 16)

www.snm.sk

Otvorené:

denne okrem pondelka 10:00 – 17:00
(posledný vstup 16:30)

Pohľad do minulosti aj budúcnosti

Výstava o reštaurovaní zbierkových predmetov v múzeu.

Premeny Zuckermandra

Dlhodobá výstava o časti bratislavského Podhradia.

SNM – Múzeum židovskej kultúry

Zsigrayova kúria, Židovská 17

www.snm.sk

Otvorené:

denne okrem soboty 11:00 – 17:00
(posledný vstup o 16:30)**Židovská plavecká revolúcia / do 31. 12. 2024**

Pokračovanie úspešného cyklu výstav o významných športovcoch židovského pôvodu. Tentoraz sa výstava zameriava na úspešných plavcov a plavecký klub Bar Kochba Bratislava.

Košer – známy vs. neznámy

Výstava prezentuje pravidlá ortodoxných židovských komunít v najrozmanitejších sférach každodenného života s dôrazom na stravovanie, dietetické zásady v kuchyni a odievanie.

Stredoeurópsky dom fotografie

Prepoštská 4

www.sedf.sk

Otvorené:

utorok – sobota 13:00 – 18:00

Karol Plicka: Album k 10. výročiu Matice slovenskej v Čadci / 2. 11. 2023 – 30. 6. 2024

Výstava prezentuje originál tohto albumu spolu s výberom digitálnych zväčšení fotografií z albumu.

Kurátor: Martin Kleibl.

Múzeum fotografie**INSIDE / 11. 1. – 3. 3. 2024**

Skupinová výstava, ktorá má ťažisko v sociálnej fotografii. MATÚŠ ZAJAC, MICHAL BABINČÁK, STANISLAV GIČ, KATARÍNA LÍŠKOVÁ, MARCEL MIŽÚR, TOMÁŠ OSLANEC, JANA RAJCOVÁ a GABRIELA TEPLICKÁ sa snažia vystavenými esejami poukázať svojím vizuálnym jazykom na skrytý život daných komunít.

Kurátor: Matúš Zajac.

Galéria Profil**Spríevodné podujatie:**29. 2. 2024 (štvrtok) o 17:00 – **komentovaná prehliadka** výstavy za účasti kurátora a fotografov.**White & Weiss Gallery**

Grösslingová 50

www.sedf.sk

Otvorené:

utorok – piatok 13:00 – 18:00,
počas štátnych sviatkov zatvorené**Smutná generácia s peknými obrázkami / 25. 1. – 8. 3. 2024**

Výstava ERIKA ŠILLEHO nás vtiahne do sveta zhmotnených autorových vízií. Tentoraz (celkom nezámerne v súlade s fašiangovým obdobím) sa Šille „odviazal“ a pripravil inštaláciu, ktorá osciluje na hrane gýčovej estetiky v duchu najlepšej tradície popartu. Okrem najnovších malieb autor na výstave predstavuje aj kresby a objekty, takže divákov a diváčky obklopí plastický a groteskný „model sveta“.

Kurátorka: Alexandra Tamášová.

Magazín in.ba nezodpovedá za zmeny v programe.

V dvojčísle uvádzame informácie, ktoré mala redakcia k dispozícii v čase redakčnej uzávierky.

Ďalšie informácie o aktuálnych podujatiach v Bratislave sledujte na:

www.bratislava.sk, www.inba.sk, a na facebookovej stránke www.facebook.com/in.ba.magazin.

Divadelný Podcast Országh Hviezdoslav

Nahrávanie naživo

Moderuje: **Kristína Tormová**

O rozprávkových zážitkoch

7. február o 18.00 / foyer DPOH

Hostia: **Ján Gordulič** a **MUDr. Ján Ballx**Ďalšie termíny podcastu a vstupenky
na živé nahrávanie nájdete na stránke dpoh.skPodcast si môžete vypočuť
na **Spotify**, **YouTube**
a dpoh.sk v časti Podcast

**B
KI
S-**

**UŽ 20 rokov spolu
tvoríme kultúrne mesto**

Rande s mestom bez bariér

**Spoznajte Bratislavu na komentovaných
vychádzkach so sprievodcami a sprievodkyňami**

Okrem prehliadok pre dospelých a rodiny s deťmi
pripravujeme vychádzky:

v posunkovom jazyku pre Nepočujúcich

pre nevidiacich a slabozrakých

pre ľudí s pohybovým znevýhodnením

Prihláste sa bezplatne na **www.randesmestom.sk**